65 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednik Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PONEDELJEK, 30. APRILA 2012

Leto LXV, št. 35, cena **1,50 EUR**, 13 HRK | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in ob petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Praznik dela brez optimizma

Prvega maja se spominjamo krvavo zadušenih delavskih protestov leta 1886 v Chicagu. Praznik dela letos pričakujemo z grenkobo.

Danica Zavrl Žlebir

Kranj - Tudi letos nas bodo prvega maja zarana budile koračnice pihalnih godb, mnogi bodo odšli na tradicionalne delavske shode, kjer si bodo pripeli nageljne, prisluhnili sindikalnim voditeljem in se družili do izteka prostega dne. In še naslednji dan, 2. maja, večini ne bo treba v službo, ker je vsaj še letos ob prazniku dela to dela prost dan. Prihodnje leto ne bo več, če vlada uresniči svoje namere o varčevanju, ki jih je združila v intervencijskem zakonu in jih bo že v maju obravnaval državni zbor.

Letošnji praznik mnogo ljudi pričakuje z grenkobo. Vsi vemo, da bo treba varčevati, če nočemo, da naša država potone še globlje v krizo in se tako kot Grčija znajde pred bankrotom. Varčevalni ukrepi, ki jih predlaga vlada, bodo zajeli vse kategorije prebivalcev, od družin, upokojencev, javnih uslužbencev do brezposelnih, kar zlasti s strahom pričakujejo tisti, ki so že sedaj na robu preživetja. Ob pričakovanem poslabšanju materialnega položaja nas skrbi tudi zniževanje obsega pravic, ki so bile izborjene v preteklosti, sedaj pa se jim bo treba v imenu varčevanja odpovedati. Že doslej so se morali mnogi odpovedovati: v gospodarstvu so propadla mnoga podjetja, ljudje so izgubili delo, plače so se nižale, sedaj se vse to obeta tudi javnemu sektorju. Saj bi ljudje še potrpeli in še bolj zategnili pas, če bi bili prepričani, da ima oblast vizijo, ki bo v prihodnjih letih izvlekla državo iz krize in nam omogočila spet boljše življenje.

Praznik dela z nageljni, a brez optimizma / Foto: Tina Dokl, arhiv GG

Šest muzejev ene Gorenjske

V Galeriji Ivana Groharja v Škofji Loki je na ogled razstava z naslovom Zakladi Gorenjske z izbranimi muzealijami iz zbirk vseh šestih muzejev Gorenjske.

19. stran

Direktorice vseh šestih gorenjskih muzejev na skupinski fotografiji s kustosi in soavtorji skupne razstave Zakladi Gorenjske / Foto: Igor Kavčič

Bralkam in bralcem čestitamo ob prvem maju, mednarodnem prazniku dela.
Gorenjski Glas

AKTUALNO

Vlada nam obeta dva praznika manj

V Sloveniji imamo na račun praznika dela kar dva prosta dneva, 1. in 2. maj, a kot vse kaže, je letos to zadnjič. Vlada namreč med varčevalnimi ukrepi predlaga tudi odpravo dneh prazničnih dni.

2, 3

GORENJSKA

V Mednem nov turistični center

Občinski svetniki v Medvodah ob predstavitvi prostorskega načrta zadržani do predvidene gradnje hotela ter centra zdravja in dobrega počutja v Mednem. Načrt ni usklajen z vsemi lastniki zemljišč.

5

SNOVANJA

Najbolj šteje iskrenost

Igralka Nina Rakovec iz Stražišča pri Kranju ima za seboj že deset let igranja, študentsko Prešernovo nagrado, stanovsko nagrado Združenja slovenskih dramskih umetnikov, nagrado vesna za filmsko vlogo ... Pri rosnih štiriindvajsetih.

10, 11

ZADNJA

Umetnost čipke prepletli z bitko

Obogatenim Slovenskim klekljarskim dnevom v Žireh je uspel velik preboj: v lepem vremenu je samo v soboto, ko so na Dobračevi uprizorili bitko na Rupnikovi liniji, Žiri obiskalo več tisoč radovednežev.

24

VREME

Danes bo sončno z občasno zmerno oblačnostjo. Jutri in v sredo bo dopoldne jasno, popoldne pa spremenljivo oblačno s krajevnimi plohami.

9/24 °C

jutri: spremenljivo oblačno

9 770352 666018

Križna gora

Na Križni gori Dušan Semolič

Območna organizacija Zveze svobodnih sindikatov Slovenije za Gorenjsko vabi na trideseto prvomajsko srečanje na Križni gori. Začenja se 1. maja ob 11. uri, slavnostni govornik bo prvak ZSSS Dušan Semolič. V kulturnem programu bodo sodelovali: Pihalni orkester Škofja Loka, ki ga vodi Roman Grabner, Folklorna skupina Škofja Loka in Plesna šola Jay Dance studio. Program bo povezovala Jana Jenko, popoldne pa bo do 18. ure za prijetno druženje igrala skupina Strmina. **D. Ž.**

Tržič, Naklo

Kresovanja v tržiški in nakelski občini

Družabno srečanje ob tabornem ognju bo danes ob 20. uri na letnem vrtu pred gasilskim domom v Kovorju. Srečanje organizira Prostovoljno gasilsko društvo Kovor. Danes zvečer bo tudi tradicionalno kresovanje na Polani nad Križami, ki ga pripravljajo člani Prostovoljnega gasilskega društva Križe. Občina Naklo pa vabi na kresovanje prav tako danes z začetkom ob 20. uri pri poligonu Kinološkega društva Naklo na Pivki. **S. K.**

Jesenice

Prvomajsko srečanje na Pristavi

Tradicionalno prvomajsko srečanje na Pristavi nad Javorniškim Rovtom letos organizirajo Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije (SKEI) - Sindikalna podružnica družbe Acroni, Občina Jesenice in Zveza društev prijateljev mladine Jesenice, ki je najemnica Doma Pristava. Srečanje bo v torek, 1. maja, z začetkom ob 11. uri. Slavnostni govornik bo podpredsednik SKEI Slovenija **Vili Novak.** V kulturnem programu bo sodeloval Pihalni orkester Jesenice-Kranjska Gora, za dobro razpoloženje pa bo poskrbel ansambel Kdor ma cajt. Srečanje bo v vsakem vremenu, saj bo postavljen šotor, za hrano in pijačo bodo poskrbeli organizatorji, zaposleni v železarskih družbah pa so prejeli brezplačne bone, je povedal **Marjan Uršič** iz SKEI Acroni. Razdelili bodo tudi 350 rdečih nageljnov. **U. P.**

Darilo izžrebanemu naročniku časopisa Gorenjski Glas
Knjigo prejme TATJANA KEŠE iz Kranja.
www.gorenjskiglas.si

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Veliki dobrodelni koncert Perpetuum Jazzile

V Lions klubu Škofja Loka radi pomagajo ljudem v stiski, zato so tudi letos organizirali koncert, ki je bil lani razprodan in je izpolnil še tako visoka pričakovanja ter navdušil publiko. V soboto, 12. maja, bo ob 20. uri v Športni dvorani Trata nastopila vokalna skupina Perpetuum Jazzile. Če si koncert želite ogledati tudi vi, lahko sodelujete v nagradni igri, saj bo kar 17 naročnikov Gorenjskega glasa eno vstopnico prejelo brezplačno. Nagradno vprašanje se glasi: Kdo je umetniški in glasbeni vodja skupine? Odgovore s svojimi podatki pošljite najkasneje do ponedeljka, 7. maja, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj, ali na: koticek@g-glas.si. Vstopnice po ceni 20 evrov lahko kupite tudi na blagajni Gorenjskega glasa.

Vlada nam obeta dva praznika manj

Te dni praznujemo praznik dela. V Sloveniji imamo na ta račun kar dva prosta dneva, 1. in 2. maj, a kot vse kaže, je letos to zadnjič. Vlada namreč med varčevalnimi ukrepi predlaga tudi odpravo dneh prazničnih dni, 2. januarja in 2. maja, ki sicer nikjer v Evropi nista dela prosta dneva.

Danica Zavrl Žlebir

Kranj - Področje praznikov in dela prostih dni je v naši državi urejeno s posebnim zakonom, ki velja od leta 1991 in se je do danes že dvakrat spremenil. Veljavni zakon o praznikih in dela prostih dnevih v državi trenutno določa enajst državnih praznikov, ki so, razen štirih, hkrati tudi dela prosti dnevi, ter pet dela prostih dni, ki imajo versko vsebino. Ob tem sta dva praznika, in sicer novo leto in praznik dela, opredeljena kot dvodnevna praznika. Urejanje praznikov sodi na področje državne ureditve, v katero spadajo tudi splošni državni akti, simboli in prazniki. Na opredelitve praznikov in dela prostih dni po tem zakonu pa se navezujejo tudi določbe zakona o delovnih razmerjih, ki dajejo delavcem pravico do odsotnosti z dela na prazničen in dela prost dan, s pravico do nadomestila plače oziroma do posebnega vrednotenja dela, če morajo zaradi nepretrganega delovnega procesa ali posebne narave dela delati na ta dan.

Z odpravo dveh prazničnih dni bi se povečalo število delovnih ur, kar bi pripomoglo k povečanju produktivnosti ter zmanjšanju proračunskih stroškov in tudi stroškov delodajalcev, je glavni argument vlade, ko predlaga zmanjšanje števila dela prostih dni. V povprečju vsak delovni dan poveča (ali zmanjša) rast BDP za 0,1 odstotne točke, kar pomeni 35 milijonov evrov, kažejo podatki Statističnega urada RS. Z ukinitvijo dveh praznikov bi na leto tako privarčevali 1,45 milijona evrov.

Živel drugi maj

In zakaj ukiniti ravno 2. januar in 2. maj? V vladi se sklicujejo na to, da teh dveh praznikov kot prostih dni ne praznujejo nikjer drugje v Evropi, in če želimo s temi državami poslovati, naj bi se temu prilagodili tudi s prazniki. Kritiki vladnega predloga in takšnih argumentov pa pravijo, da pa imajo v drugih evropskih državah druge praznike, ko so prosti, poleg tega pa naj Slovenija po številu praznikov ne bi preveč odstopala od povprečja evropskih držav. V povprečju so namreč državljani evropskih držav prosti nekaj več kot trinajst dni na leto.

Z lanskega prvomajskega srečanja na Joštu / Foto: Tina Dokl, arhiv GG

Večje število prostih dni kot Slovenija imajo Avstrija, Danska, Italija, Latvija, Portugalska (po 13), Malta (14), Romunija in Švica (po 15), Nemčija in Španija (po 19), Ciper (21) in Norveška (22). Enako število prostih dni kot Slovenija imajo: Bolgarija, Francija, Grčija, Litva, Norveška. Manj prostih dni pa je v Belgiji, Češki, Luksemburgu, Madžarski, Poljski, Švedski, Veliki Britaniji (po 10), Irski (7) in Nizozemski (6). Država z največ prazniki je torej Finska, Nizozemska pa jih ima najmanj.

Najlažje bi se odrekli velikemu šmarnu

Klicni center slepih in slabovidnih v Škofji Loki je za nas opravil anketo o praznikih. Na vprašanje, ali je praznikov ravno prav, preveč ali premalo, je 63 odstotkov vprašanih odgovorilo, da je praznikov ravno prav. Le šest odstotkov anketiranih je ocenilo, da je praznikov premalo, dobra četrtina pa meni, da jih je preveč in da bi bil lahko kakšen manj. Bi se odpovedali 2. januarju in 2. maju, 12 odstotkov vprašanih bi se odreklo 2. maju, 11 odstotkov pa 2. januarju, vsi drugi našteti prazniki so imeli manjši delež odgovorov. Ob tem pa 22 odstotkov anketiranih zatrjuje, da se ne bi odpovedali nobenemu prazniku. Tako odgovarjajo v prvi navedbi, v drugi pa je praznik, ki ima najvišji delež pritrdilnih odgovorov, torej da bi se mu najlažje odrekli, 2. maj z 12 odstotki.

Prazniki: simbolika in počitek

Kako razmišljajo o morebitni ukinitvi praznikov, zlasti te dni aktualnega 2. maja, smo povprašali tudi po dva sogovornika iz gospodarstva in dva iz sindikalnih vrst. Prvak Zveze svobodnih sindikatov Slovenije **Dušan Semolič** je ostro proti ukinitvi praznikov: "To ni pravi odgovor na krizo. Prazniki imajo dvojni pomen: simbolnega in tega, da so prazniki čas, ko si človek odpočije od dela. Slovenski delavec je med evropskimi po intenzivnosti in ekstenzivnosti dela pri vrhu. Zanj so značilne tudi številne nadure, po statistiki delodajalcev iz leta 2010 je bilo narejenih približno 12 milijonov nadur, mnoge med njimi tudi niso bile plačane." **Stane Habjan**, ki na Gorenjskem vodi sindikalno organizacijo kovinarjev SKEI, pa pravi: "Čeprav ima Evropska unija le prvi manj, smo sindikalisti odločno proti ukinitvi drugega maja kot dela prostega dne. Lažje bi se odpovedali kakemu drugemu prazniku kot temu. Sicer pa kot je predvideno po vladnem varčevalnem predlogu? Prostemu dnevu 2. maja bi se bilo pripravljeno odpovedati 31 odstotkov ljudi, 67 odstotkov pa 2. maja ne bi dalo. Da bi 2. januar ne bil več dela prost dan, pa soglaša 28 odstotkov vprašanih, medtem ko se jih sedemdeset odstotkov ne bi odpovedalo temu prazniku. Katerima dvema delu prostima dnevoma bi se bili pripravljeni odpovedati? Od naštetih trinajstih praznikov se anketirani nikakor ne bi odrekli 1. januarju, 1. maju in božiču. Praznik, za katerega je največji delež vprašanih, kar petina, odgovorila, da bi se mu najlažje odrekla, je 15. avgust, veliki šmaren.

Vsem prebivalcem EU skupni prazniki so božič, velikonočna nedelja in novo leto.

menimo, da to ne bi prineslo velikega prihranka. Poleg tega je praksa mnogih podjetij, da te praznike združijo s kolektivnimi dopusti in si lahko delavci privoščijo več prostih dni skupaj."

"Slovenija je po številu prazničnih dni in dopusta (t. i. neproduktivno delo) nad evropskim povprečjem. Ukinitev dveh prazničnih dni (2. januarja in 2. maja) bi pomenila dva delovna dneva več v letu; to pa seveda pomeni tudi povečano produktivnost podjetij, kar je naš cilj. Za koliko bi se zaradi tega konkretnega ukrepa produktivnost povečala, je težko napovedati oz. izračunati, saj na to vpliva več dejavnikov," na naše vprašanje odgovarja **Jadranka Švarc**, direktorica Območne gospodarske zbornice za Gorenjsko. Predsednik uprave Elektra Gorenjske **Bojan Luskovec** pa: "Vsi ukrepi, ki bodo vplivali na zagon gospodarske rasti v Sloveniji, so dobrodošli. Pri tem pa je treba poudariti, da je edina dolgoročna rešitev pot dialoga, ki je v najboljšem interesu vseh družbenih skupin. V Skupini Elektro Gorenjska imamo vzpostavljen močan socialni dialog in prepričan sem, da bomo implementirali vse potrebne ukrepe, ki bodo znova zagotovili pogoje za oživitev gospodarske rasti, prav tako dejavnosti, s katero se ukvarjamo."

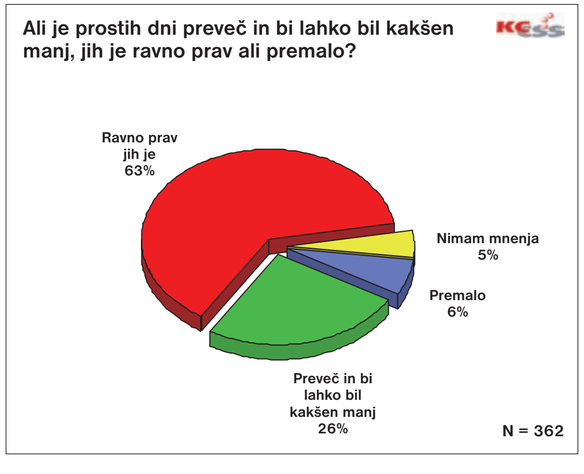

V Sloveniji imamo v letu 2012 dvanajst prostih dni od sicer trinajstih praznikov. 1. januarja je bila nedelja, sicer pa so dela prosti še: 2. januar, 8. februar, slovenski kulturni praznik, velikonočni ponedeljek, ki je bil letos 9. aprila, 27. april, dan upora proti okupatorju, 1. in 2. maj, praznik dela, 25. junij, dan državnosti, 15. avgust, Marijino vnebovzetje, 31. oktober, dan reformacije, 1. november, dan spomina na mrtve, 25. december, božič, in 26. december, dan samostojnosti in enotnosti.

Anketo o praznikih so izvedli v Klicnem studiu slepih in slabovidnih v Škofji Loki, in sicer na območju Mestne občine Kranj. Od 1085 poklicanih je v anketi sodelovalo 362 ljudi. Vsem, ki so si vzeli čas za anketo, se zahvaljujemo za sodelovanje. Polovica sodelujočih se je odločila za štirinajstdnevno brezplačno prjemanje Gorenjskega glasa. Če bi želeli Gorenjski glas redno prebirati, lahko to sporočite Klicnemu studiu slepih in slabovidnih na telfonsko številko 04/51-16.440.

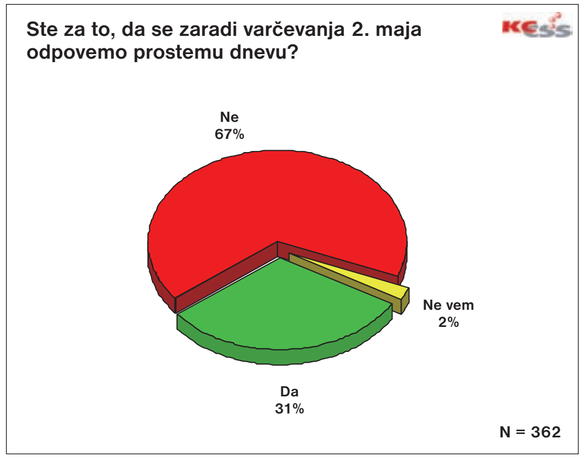

Kranj

Za praznik na Sveti Jošt

Kranjčani in okoličani pa tudi nekateri drugi se vsako leto 1. maja v velikem številu zberejo na Sv. Joštu nad Kranjem. Organizator srečanj vseh generacij je Svet gorenjskih sindikatov, program letošnjega srečanja pa se bo začel ob 10.30, ko bo zbrane pozdravil podžupan Mestne občine Kranj **Janez Frelih.** Osrednja govornica na prireditvi bo predsednica Sveta gorenjskih sindikatov **Nežka Bozovičar.** Obeta se zanimiv kulturni program, poskrbljeno bo za razvedrilo in dobro razpoloženje obiskovalcev, saj se bo moč zabavati ob zvokih ansambla Veseli svatje, za gostinsko ponudbo pa bodo poskrbeli v Domu na Joštu. **V. S.**

Kamniška Bistrica

Prenovljeno gostišče pri spodnji postaji nihalke

Družba Velika planina, ki je v stoodstotni lasti občine Kamnik, je pred nekaj tedni podpisala novo pogodbo z Zavodom mladinski inkubator, s katero so razveljavili prejšnjo pogodbo o najemu gostišča pri spodnji postaji nihalke na Veliko planino. Člani omenjenega zavoda naj bi po besedah svetnice Nives Matjan, ki je opozorila na pomen te turistične točke, gostišče zanemarili. Po novi pogodbi bo zavod odslej upravljal zgolj bližnji kamp in prostor za piknik, za gostišče pa zdaj skrbi družba Velika planina, kjer so se že lotili prenove gostišča in gostinskega vrta. Zamenjali so vsa zunanja vrata, notranja vrata v skladišču ter vstopna vrata v peron nihalke, prenovili so elektro napeljavo v kleti stavbe in na vrtu, dotrajan tlak pri vstopu na nihalko so zamenjali z asfaltno prevleko, odstranili so staro železno ograjo, z nasutjem peska uredili parkirišče, odstranili so lesen prizidek, kjer je bila nekdaj blagajna, uredili so odvodnavanje meteornih voda, v kampu pa so postavili tudi novo čistilno napravo. Vrednost opravljenih del znaša približno petnajst tisoč evrov, kar bo družba financirala iz lastnih prihodkov od poslovanja, kljub prenovi pa lokal že obratuje. **J. P.**

Trzin

Florjanov sejem v Trzinu

Turistično društvo Kanja Trzin in Občina Trzin organizirata že 13. tradicionalni Florjanov sejem, ki bo potekal v soboto in nedeljo, 5. in 6. maja, med gasilskim domom in centrom Ivana Hribarja v središču Trzina. Med glavnimi dogodki letošnjega sejma organizatorji izpostavljajo sobotni popoldanski sprevod starodobnih vozil, vrsto delavnic za otroke, tekmovanje v orientaciji, nedeljski sprevod gasilcev, godbe, mažoretk in narodnih noš, pokušino in ocenjevanje potic, tekmovanje v metanju podkev ter seveda številne stojnice, ki bodo oba dneva odprte od 9. do 19. ure. **J. P.**

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Ana Hartman, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:
Matjaž Gregorič, Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je polletnik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,50 EUR, letna naročnina 2012: 157,50 EUR; redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

KRATKE NOVICE

KRANJ

Odločitev o Blejskem otoku predvidoma junija

Na kranjskem sodišču so preklicali glavno obravnavo v zadevi država zoper Župnijo Bled in Nadškofijo Ljubljana zaradi ugotovitve ničnosti sporazuma glede Blejskega otoka. Za preložitev naroka so zaprosile stranke, saj sodišče lahko s soglasjem strank v sporu odloči na podlagi njihovih pisnih vlog in pisnih dokazov brez glavne obravnave, če se stranke obravnavi pisno odpovedo, je pojasnil predsednik sodišča **Mihael Kersnik.** Sodnica je ob tem pravdne stranke pozvala, da v roku tridesetih dni podajo dodatne pisne pripombe ali predloge, sicer bo sodišče štelo, da zadevo lahko zaključi brez dodatnega obravnavanja. "Nato pa bo sodnica v zakonskem roku tridesetih dni izdala pisno sodbo in jo vročila strankam," je še pojasnil Kersnik. **M. R.**

RATEČE

Krajani zaskrbljeni za svojo varnost

Konec prejšnjega tedna so se na zboru krajanov po devetih letih spet zbrali prebivalci KS Rateče Planica. Posebno pozornost so posvetili vprašanju varnosti, kar je posledica znanega incidenta pred dobrim mesecem dni, ko sta dva domačina uničila razstavo ročnih del v domu krajanov in napadla domačinko. Policist Jure Berce je krajanom povedal, da je zadeva v predkazenskem postopku. Policisti zbirajo obvestila, ki jih bodo posredovali tožilstvu, sledi obravnava na sodišču. "Varnost pač ni več nekaj samoumevnega," je dejal policist Berce, ki pa vendarle pravi, da se kljub pričakovanju, da se bodo varnostne razmere po ukinitvi kontrol na prehodu čez državno mejo v Ratečah poslabšale, to ni zgodilo. "Verjetno je to posledica dejstva, da živimo v geografskem okolju, ki ne omogoča različnih dostopov do našega območja. Še največ težav imamo s krajo bakra; ob poslabšanju razmer v kraj predvsem ponoči pošljemo več policistov in zadeve se ponavadi umirijo," je povedal in zbrane krajane opozoril, da za svojo varnost vendarle lahko največ naredijo sami. **M. A.**

KRANJ

Zaradi vzdrževanja zaprta proga Kranj-Jesenice

Iz Slovenskih železnic sporočajo, da bo zaradi vzdrževalnih del v soboto (med 8.15 in 17.25) in nedeljo (med 8.15 in 15.15) zaprta proga med postajama Kranj-Jesenice. V tem času bo za potnike organiziran nadomestni prevoz z avtobusi, ki bodo na potnike čakali ob železniških postajah ali v neposredni bližini. **B. B.**

Zelenko bi jedel samo steklo

Učenci tržiških osnovnih šol so sodelovali na literarno-likovnem natečaju Komunale Tržič. Pred nekaj dnevi so razglasili najboljša dela.

SUZANA P. KOVAČIČ

Nagrajenci skupaj z mentorji, županom Borutom Sajovicem in vodjem tehničnega sektorja pri Komunali Tržič Silvom Bučkom / Foto: Tina Dokl

Tržič - Komunala Tržič je četrtič pripravila literarno-likovni natečaj za osnovnošolce tržiških osnovnih šol od četrtega do devetega razreda. Letošnja tema je bila za literarni del Sem ekološki otok, za likovni del pa Ravnanje z odpadki skozi vse letne čase. "S tem natečajem smo skupaj z osnovnošolci predstavili, kako nam v današnjem času ni vseeno za okolje, v katerem živimo, in da ni treba veliko truda za čisto in lepo okolico," je povedala sekretarka tehničnega sektorja pri Komunali Tržič **Špela Razinger**, ki je skupaj s sodelavkama ocenila dela. Šole so se več odločale za likovne izdelke, skupaj z literarnimi je na komunalo prispelo šestindvajset izdelkov. Vsak je bil po svoje čudovit, zato komisija ni imela lahkega dela. Med likovnimi deli je komisijo najbolj prepričala **Kaja Filipovič** iz OŠ Tržič, za njo se je uvrstila **Tamara Fiksl** iz OŠ Tržič, na tretje mesto pa **Izabela Potočnik** iz OŠ Bistrica. Na natečaj v literarnim delu se je odzvala samo OŠ Bistrica, najboljšo zgodbico je napisal **Benjamin Štangar**, druga najboljša po izboru komisije je bila zgodbica **Nine Žumer**, tretja pa pesmica **Neže Klofutar.** Nagrade so bile privlačne; za prvo mesto predvajalnik MP4, za drugo predvajalnik MP3, za tretje pa nahrbtnik z USB-ključkom. Vsi sodelujoči so dobili majice.

Špela Razinger: "S tem natečajem smo skupaj z osnovnošolci predstavili, kako nam v današnjem času ni vseeno za okolje, v katerem živimo, in da ni treba veliko truda za čisto in lepo okolico."

"Vesela sem bila že možnosti sodelovanja, ker zelo rada rišem. Narisala sem, kako v različnih letnih časih ravnamo z odpadki," je povedala Izabela Potočnik. Benjamin Štangar pa se je v zgodbici postavil v vlogo ekološkega otoka. Vsak zabojnik ima svoje ime: Rumenko, Zelenko, Modri. Modri v zgodbici je papirovegan, Zelenko bi jedel samo steklo, ker ima rad malo "šarf" ... Zelo pomembno je, da v vsak zabojnik vržemo samo tisto, kar sodi vanj, sicer ga zvija v trebuhu.

Mlade je nagovoril tudi župan **Borut Sajovic**, ki je poudaril, da se količina ločeno zbranih odpadkov v občini povečuje, da pa še vedno preveč odpadkov konča v naravi. Vodja tehničnega sektorja pri Komunali Tržič **Silvo Buček** pa je dejal, da je vesel, da je tema ekologija postala resna tema v šolah, ter misli sklenil z indijanskim pregovorom: "Zemlje nismo podedovali od svojih staršev, ampak smo si jo sposodili od naših otrok."

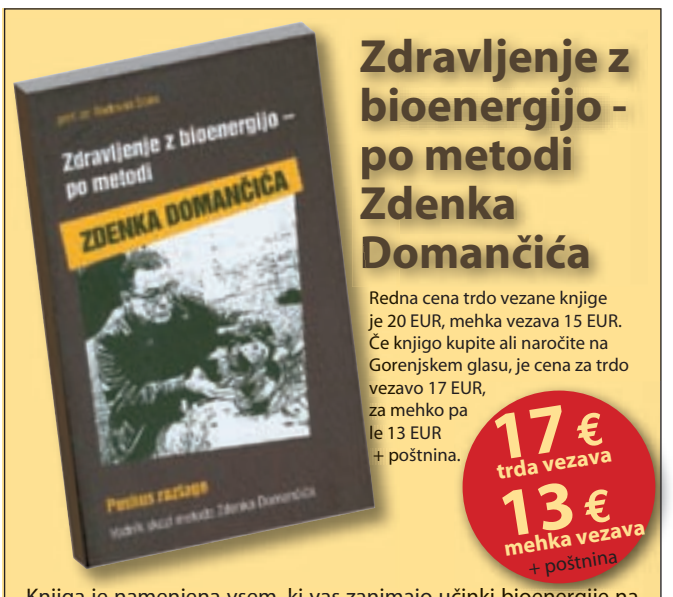

GG mali oglasi
E-POŠTA: malioglasi@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47

V Mednem turistični center

Občinski svetniki so bili ob predstavitvi prostorskega načrta zadržani do predvidene gradnje hotela ter centra zdravja in dobrega počutja v Mednem, zlasti ker načrt ni usklajen z vsemi lastniki zemljišč.

Mateja Rant

Medvode - Hotel, ki je zasnovan kot apart hotel in naj bi ga gradili v treh med seboj povezanih objektih, so predvideli na severnem delu območja, za katerega so pripravili občinski podrobni prostorski načrt, na južnem delu pa bi bil prostor za sodoben center zdravja in dobrega počutja, je razložil arhitekt **Dejan Bevc** iz Genius Loci, ki je zastopal tudi investitorja, podjetje Alcor. Vendar so imeli svetniki številne pomisleke glede načrtovane prostorske zasnove, zlasti ker so bili na seji tudi lastniki zemljišč na južnem delu, ki so opozorili, da predvidena vsebina na tem območju ni usklajena z njihovimi željami. Svetniki so zato na predlog statutarno pravne komisije zadržali osnutek odloka o prostorskem načrtu za to območje, dokler ne pridobijo vseh soglasij lastnikov zemljišč.

Po občinskem prostorskem načrtu, je razložil Bevc, je na območju pod Medenskim hribom predvidena gradnja treh hotelskih objektov s 93 nastanitvenimi enotami. Med seboj bodo povezani z objektom, v katerem so predvideli gostinski program, in skupno podzemno garažo s 95 parkirnimi mesti.

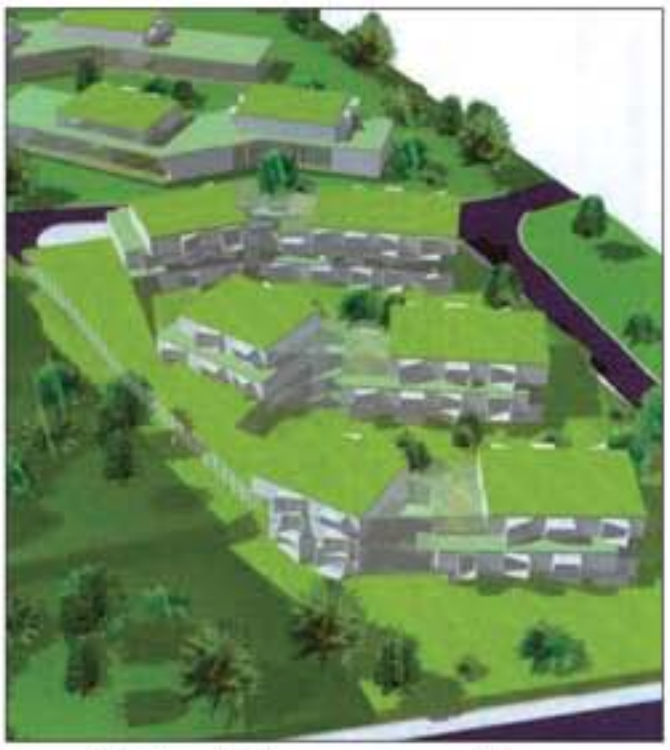

Prostorski prikaz arhitekturne zasnove sodobnega centra zdravja in dobrega počutja v Mednem.

V centru zdravja in dobrega počutja pa so predvideli več dejavnosti, ki se med seboj dopolnjujejo, in sicer programe za sprostitev, telesne aktivnosti, medicinske storitve in kongresno dejavnost. Občinske svetnike je predvsem zanimalo, ali imajo zagotovilo investitorja, da bo ta projekt izpeljal, izrazili pa so tudi bojazen, da bi si ob morebitni menjavi lastništva zemljišč tu namesto turističnega središča nekdo zaželel stanovanjske gradnje, kot se je v preteklosti že dogajalo. Dejan Bevc jim je zagotovil, da si investitor za ta projekt prizadeva že od leta 2007, ko so pripravili prvi osnutek prostorskega načrta za severni del tega območja, občina pa je želela, da bi ga pripravili tudi za južni del, za katerega pa takrat še niso imeli investitorja.

"Nekdanji lastniki južnega dela so želeli na tem območju graditi stanovanjske hiše, kar tu ni možno. Novi lastniki pa so naklonjeni turizmu," je pojasnil Bevc. A je ob tem **Darja Korelc**, ena od štirih lastnikov zemljišč na južnem delu, opozorila, da jim projekt v sedanji obliki ne ustreza. "Lastniki smo usklajeni in smo predlagali svoj načrt ureditve tega območja, zato prosimo za možnost, da bi to uresničili.

Sicer lahko zemljišče samo prodamo in še nekaj let tu ne bo ničesar." Ne želijo klasičnega wellnessa, ampak center za alternativne načine zdravljenja in vadbe v smislu izboljšanja kakovosti življenja ne samo za goste hotela, ampak za vse občane. Osnutek odloka so se svetniki zato odločili zadržati, da se uskladi tudi z lastniki zemljišč na južnem delu, pregledala pa naj bi ga tudi neodvisna strokovna inštitucija.

KRATKE NOVICE

Tunjice

Tunjiška cerkev je stara 250 let

V Tunjicah bodo jutri, 1. maja, praznovali 250. obletnico blagoslovitve temeljnega kamna znane župnijske cerkve sv. Ane. Ob tej priložnosti bodo člani Kulturnega društva dr. Franceta Steleta in domačega cerkvenega pevskega zbora pripravili kulturno prireditev, ki se bo začela ob 20. uri. V sredo, 2. maja, ob 10. uri pa pripravljajo še slovesno mašo, ki jo bo vodil ljubljanski nadškof in metropolit Anton Stres. **J. P.**

Kamnik

Najemnik Starega gradu naj bi kršil pogodbo

Vesna in Marko Ručman, dolgoletna najemnika gostilnice Grof Andeš na Starem gradu, po mnenju občinske uprave kršita najemno pogodbo, ki sta jo leta 2003 podpisala za obdobje dvajsetih let. Poročali smo že, da sta sredi marca z javnim dopisom oznanila, da obiskovalci, ki nimajo namena obiskati gostilne, na tej priljubljeni izletniški točki niso dobrodošli. Že konec lanskega leta je občina najemniku poslala opomin, naj odstrani leseno ograjo in druge ovire, ki so jih samovoljno postavili v okolici objekta, ker pa je bilo na terenskem ogledu ugotovljeno, da stanje ni takšno, kakršno bi po pogodbi moralo biti, je občina sprožila aktivnosti za odpoved najemne pogodbe ter izpraznitve predmeta najema, o čemer bo odločalo pristojno sodišče. **J. P.**

Žirovnica

Brezžične internetne točke v občini Žirovnica

V občini Žirovnica so vzpostavili več prosto dostopnih internetnih točk. "Brezžična povezava je namenjena vsem obiskovalcem Poti kulturne dediščine in pomeni enega od korakov k boljši ponudbi in modernizaciji kulturne dediščine," je povedal župan Žirovnice **Leopold Pogačar.** Prosto dostopne brezžične internetne točke (z imenom Žirovnica) so Prešernova rojstna hiša, Jalnova rojstna hiša, Finžgarjeva rojstna hiša, Zdravstvena postaja Selo, prireditveni prostor na Breznici (konjeniška parcela) in Čopova rojstna hiša. V prihodnje naj bi Pot kulturne dediščine opremili tudi z novimi klopmi, mizami, koši za smeti, stojali za kolesa in označbami, s čimer želijo zagotoviti enotno opremljenost in prepoznavnost poti. Za skoraj 64 tisoč evrov vreden projekt so se prijavili na razpis ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. **U. P.**

V alejo vsakih pet let

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka - Škofjeloški občinski svetniki so v prvi obravnavi soglasno podprli odlok o Aleji znamenitih Ločanov. Sedanji odlok je nalagal občini, da Alejo znamenitih Ločanov vsako leto dopolni z novim spomenikom. Kot je svetnikom dejal župan **Miha Ješe**, so že nekaj let v prekršku, kajti po postavitvi kipa vodji upornikov v Judenburgu, desetarju Antonu Hafnerju niso postavili nobenega več. Predsednica odbora za družbene dejavnosti **Melita Rebič** je predstavila spremembe v odloku, med njimi tudi spremembo imena v Alejo zaslužnih Ločanov. Lokacija aleje ostaja Šolska ulica, slišati je bilo namreč tudi predloge, da bi se potem, ko bi bila ta zapolnjena, nadaljevala po pešpoti na grad. Tako pa so se dogovorili, da se druga umetniška dela postavijo na drugih primernih lokacijah, ki jih določi občinski svet. Pritrdili so tudi predlogu, da se zbiranje predlogov za postavitev posameznega spominskega znamenja v aleji izpelje na podlagi javnega razpisa vsakih pet let, čeprav je svetnik Matej Demšar (SLS) menil, da časovne opredelitve sploh ne bi vključevali v odlok. Klemen Štibelj (NSi) pa je želel, da bi odlok jasneje opredeljeval, ali naj gre za enega ali več predlogov.

V Aleji znamenitih Ločanov je sedaj devet kipov. / Foto: Tina Dokl

Veliko zaposlenih je strah

Zaposlitev je vse manj, proizvodnja se avtomatizira, (pre)več podjetij je v težavah. "Kdor delo ima, mora danes delati več; do roba, do izžetosti," pravi Romana Oman. Delo je vrednota, saj bi vsak rad delal, poskrbel zase in za svojo družino.

Nežka Bozovičar meni, da se vse prehitro zapirajo delovna mesta, kot se bodo, kot vse kaže, sedaj v Primorju: "Vsi poznamo ozadje zgodbe, vendar vprašanje ostaja: osemsto zaposlenih in še kup podizvajalcev pahniti v breme države ali pa s pomočjo države rešiti podjetje?" / Foto: Gorazd Kavčič

Romana Oman je kritična do ekonomistov: "Vseskozi razlagajo, da so delavci premalo produktivni in je dodana vrednost na zaposlenega premajhna. Kdo vodi proizvodnjo? Kdo nabavlja stroje? Delavci delajo več od povprečja EU za minimalno plačilo." / Foto: Tina Dokl

Boštjan Bogataj

Kranj - "Veliko naših članov živi na robu. Opažamo ogromno kršitev delovnopravne zakonodaje, od neplačila prispevkov, regresa, tudi zamik izplačila plač ... Še huje je v primerih, ko smo prisiljeni tožiti, preden sodišče opravi svoje delo, pa delodajalca ni več," o dandanašnjem utripu med člani Zveze svobodnih sindikatov Slovenije na Gorenjskem (ZSSS) pravi sekretarka Romana Oman. "Naši člani, ki imajo zaposlitev, se prebijajo iz meseca v mesec, še težje je, če so izgubili delo ali pri vseh z minimalno plačo. Ti živijo s pomočjo socialnih transferjev in v strahu, da bodo izgubili zaposlitev," pa pravi Nežka Bozovičar, predsednica Sveta gorenjskih sindikatov.

Danes so na udaru šivilje iz Triglava konfekcije, saj je podjetje v likvidaciji, nekaj delavk bo ostalo brez zaposlitve. Pred kratkim je šel v stečaj ETP, delavci so prijavljeni na zavodu, a Bozovičarjeva ugotavlja, da pri njih ni čutiti tako hudega obupa kot pri nekdanjih delavcih Gradbinca GIP v stečaju. "Vsi ti so dolgoročno zaposljivi, saj je povpraševanja po delavcih iz gradbenih strok in z rokodelskimi znanji veliko," pove predsednica.

SGS deluje v približno petdesetih gorenjskih podjetjih oziroma zastopa približno šest tisoč članov. "Zaradi manjšega števila zaposlenih članstvo vse od začetka krize rahlo pada. To je težava vseh sindikatov," o spopadanju s krizo sindikatov pove Bozovičarjeva. Ob nastopu krize so delavci bolj nezadovoljni, v času blaginje pa je bil sindikat za marsikoga le nepotreben strošek. Tudi Romana Oman prizna osip članstva, saj je manj delovnih mest, mladi se bojijo vstopiti v sindikat: "Nekateri delodajalci v nas vidijo sogovornika za dialog in nekoga, ki poda drugo mnenje, v drugih podjetjih so alergični na nas." V raziskavi so ugotovili, da so zaposleni bolj zadovoljni in naredijo več, če se vodstvo pogovarja s sindikati in z njimi uredi odprta vprašanja.

Po anketi, ki so jo v SGS pripravili med zaposlenimi, so ugotovili, da je stopnja zadovoljstva delavcev, ki so v sindikatu višja, kot med nečlani. "Tega nismo pričakovali, saj imajo sicer veliko slabega povedati o našem delu. A nam zaupajo, člani sindikata imajo več informacij, so vključeni v postopke odločanja in vedo, da jim bomo pomagali, ko ali če bo treba," pravi Nežka Bozovičar.

SGS tradicionalno prvomajsko srečanje organizira na Joštu nad Kranjem, kjer bodo letos govorili tudi o varčevalnih ukrepih. "Samo z zniževanjem socialnih transferjev, plač in regresov ne bomo naredili veliko, ohranjati in odpirati moramo nova delovna mesta," je prepričana predsednica. Gospodarstvo je varčevalne ukrepe izpeljalo že pred leti. Plače so v povprečju nižje za desetino, če ne za stalno, so jih znižali vsaj začasno.

O varčevalnih ukrepih, ki jih predlaga vlada za uravnoteženje javnih financ, Romana Oman pravi: "Zagotovo je treba varčevati, a ne preko vseh meja in tudi ne vsi. Dokler imajo delavci občutek, da država ne pobere, kjer bi lahko, in ne zaseže premoženja tajkunom, so ti ukrepi nerazumljivi. Nekateri gredo čez mejo." Prepričana je, da bodo ukrepi, ki jih bodo sprejeli za zaposlene v javnem sektorju, uveljavljeni tudi v gospodarstvu. "Takoj se bodo vrstile odpovedi kolektivnih pogodb, kar bo še poslabšalo življenjski standard," še pravi sekretarka in vabi na tradicionalno, letos že 30. prvomajsko srečanje na Križno goro nad Škofjo Loko. Slavnostni govornik bo Dušan Semolič.

Romana Oman (ZSSS) pravi, da gredo nekateri varčevalni ukrepi čez mejo: "Takoj se bodo vrstile odpovedi kolektivnih pogodb, kar bo še poslabšalo življenjski standard zaposlenih. Pripravljeni smo se pogovarjati o posameznih pravicah zaposlenih, a le pod pogojem višjih plač in urejene zakonodaje." Nežka Bozovičar (SGS) meni podobno: "Zagotovo se bodo pojavila pričakovanja v gospodarskih združenjih po znižanju regresa, stroškov prehrane in prevoza na delo. Da, poskusili bodo, vendar mi pri tem ne bomo popustili."

ŽUPANOV TEK
12. KRANJ 2012
OMAMLJEN.SI OD TEKA
NA BRDU PRI KRANJU
SOBOTA, 26. MAJ 2012, OB 10. URI
HUMANITARNO-REKREATIVNA PRIREDITEV ZA POMOČ FUNDACIJI VINCENCA DRAKSLERJA
MESTNA OBČINA KRANJ
FUNDACIJA Vincenca Drakslerja
PRIJAVA
TEL.: 04/255 12 95 ali SPREJEMNA PISARNA MO KRANJ
STARTNINA ZA ODRASLE JE 15 EUR, ZA DRUŽINE 20 EUR, ZA SKUPINE, OTROKE, ŠTUDENTE IN UPOKOJENCE PA 8 EUR.
PREDPRIJAVE SO MOŽNE NA SPLETU:
HTTP://WWW.OMAMLJEN.SI/
NA E-NASLOV: INFO@OMAMLJEN.SI;
PO TELEFONU 04/255 12 95;
PA TUDI OSEBNO V SPREJEMNI PISARNI MO KRANJ.
PREDPRIJAVE SPREJEMAMO
DO PETKA, 25. MAJA 2012, DO 13. URE.
NA DAN PRIREDITVE PRIJAVA NE BO MOŽNA.
Gorenjski Glas
klub polet uživaj gibanje
Fundacija Vincenca Drakslerja, Slovenski trg 1, Kranj

Sanjska poroka v mestu narcis
Poroka na Stari Savi 12. maja 2012.
Sponzorji izbranega para
Hiša kulinarike
Zlatarstvo Lavtižar
CVETLIČARNA Zvonček-S d.o.o.
RESTAVRACIJA EJ FGA CATERING
designdamjan www.design-damjan.si
N.E.T. team, d.o.o. Blejska Dobrava
Gorenjski Glas
RELAX turizem Jesenice
Poročni salon VESNA Kranj | Slaščičarna Metuljček
MAKEOVER studio Kranj | Relax turizem Jesenice
Glasbeni studio OSMINKA | Frizerski salon SIMONA
Mirandance Miran Pritekelj | MMS Rajko Rudež
Gornjesavski muzej Jesenice
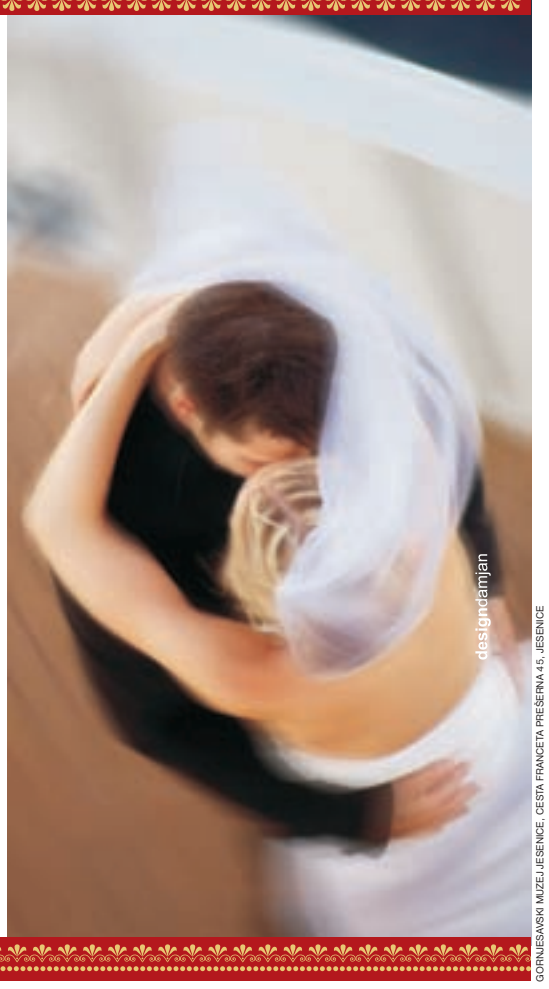

GORNJESAVSKI MUZEJ JESENICE, CESTA FRANCETA PREŠERNA 45, JESENICE

Sezono zaključili z zmago

Za ekipo škofjeloških košarkarjev LTH Castings Mercatorja je težka sezona, ki pa se je v sredo zvečer končala z zmago in uresničenim ciljem, saj so si zagotovili obstanek v družbi najboljših.

Vilma Stanovnik

Škofja Loka, Kranj - Minulo sredo so škofjeloški košarkarji v domači dvorani na Podnu gostili moštvo Parkljev. Čeprav je bilo že pred tekmo jasno, da so si igralci LTH Castings Mercatorja tudi v novi sezoni že zagotovili igranje v ligi Telemach in da se Parklji selijo med drugoligaše, pa so si škofjeloški košarkarski navdušenci lahko ogledali lepo tekmo, kjer so sproščeno zaigrali tudi mladi domači upi ter na koncu zasluženo slavili s 97:78.

"Vedel sem, da bo današnja tekma predvsem psihično naporna, saj smo sezono tako rekoč končali, dosegli smo cilj in bal sem se, kako igralce motivirati. Kljub temu je prevladala naša kvaliteta, odigrali smo nekaj res dobrih minut in to je bilo dovolj za zanesljivo zmago," je po tekmi povedal trener Škofjeločanov **Luka Bassin**, ki pa med sezono z vodenjem ekipe ni imel lahkega dela.

"Naš cilj je bil sicer obstanek v ligi, ki smo ga dosegli. Kljub temu z zgolj petimi zmagami nisem zadovoljen, saj sem jih pričakoval več. Je pa res, da smo med sezono imeli neverjetno veliko smole, saj so nas spremljale poškodbe, bolezni, sredi sezone nam je Olimpija vzela posojene igralce," je nastope ocenil trener Bassin, ki ima v Škofji Loki pogodbo tudi za novo sezono.

Pomlajena ekipa škofjeloških košarkarjev si je zagotovila obstanek med prvoligaši tudi v novi sezoni, na zadnji tekmi v dvorani na Podnu pa so ugnali moštvo Parkljev. / Foto: Gorazd Kavčič

"V prihodnjo sezono bomo šli z višjimi cilji, saj so mladi fantje letos res zelo napredovali. Ker so se starejši poškodovali, so dobili veliko priložnosti za igro in jo tudi izkoristili. Zato mislim, da v Škofji Loki košarka ima prihodnost, le zavedati se je treba, da je treba delati še naprej," je še dodal Bassin.

Maja sicer košarkarje in košarkarice, ki se borijo za naslov državnih prvakov, še čakajo odločilne tekme, sredi tega meseca pa so s sezono že zaključili drugoligaši. Prvo mesto je osvojila ekipa Grosupljega, na drugo mesto so se uvrstili košarkarji Šenčurja Gorenjske gradbene družbe, tretje mesto je osvojila ekipa Postojne, peti pa so kranjski košarkarji Elektra Gorenjske prodaje. Prav Kranjčani so najbolj prijetno presenečenje, saj so jim napovedovali izpad iz lige, na koncu pa so se borili celo za vrh lestvice.

"V klubu smo zadovoljni tako z igro kot rezultatom, saj smo bili verjetno res največje presenečenje. Nato smo dobili v moštvo Borisa Jeršina in skupaj je ekipa celo sezono lepo napredovala. V klubu se je marsikaj uredilo, dobili smo generalnega sponzorja Elektro Gorenjska prodaja in tako lahko delamo tudi načrte za naprej. Trenutno si želimo v prvo ligo pripeljati naše mladince in kadete, zelo dobro igrajo tudi mlajši igralci. Tako mislim, da se za kranjsko košarko ni bati," je po sezoni povedal trener in predsednik KK Elektro Gorenjska prodaja **Franci Podlipnik.**

Triglavovi nogometni upi na Poljsko

Vilma Stanovnik

Kranj - Pred skorajšnjo potjo na Poljsko, kjer bo med 3. in 7. majem potekalo evropsko prvenstvo Nike Premier Cup 2012, nogometaši kranjskega Triglava, fantje, stari 14 let, pridno trenirajo, minulo sredo pa sta jih trener **Aleš Arnol** in tehnični vodja ekipe **Savo Gajič** pripeljala tudi v prostore kranjske občine.

Za uspeh, saj so za uvrstitev na evropsko prvenstvo morali premagati številne nasprotnike, na koncu pa na finalni tekmi še Aluminij, jim je čestital tudi kranjski župan **Mohor Bogataj** in jim zaželel veliko uspehov tudi na Poljskem in v prihodnjih letih ter dodal, da si želi, da bi jih čim več ostalo v kranjskem klubu.

Triglavove dečke in predstavnike kranjskega nogometnega kluba je po velikem uspehu, ko so osvojili naslov najboljših v tekmovanju NIKE Premier Cup med mladimi slovenskimi nogometaši, sprejel kranjski župan Mohor Bogataj in jim zaželel dobro igranje tudi konec tedna na Poljskem. / Foto: Gorazd Kavčič

Letošnji slovenski pokal v tekmovanju Nike Premier Cup so za ekipo NOGA Triglav osvojili: **Anže Povirk, Nejc Rezar, Marko Klemenčič, Oskar Cvjetičanin, Nace Možina, Matic Bertoncelj, Jan Kavčič, Urban Janjič, Kristjan Arh Česen, Nejc Filipčič, Marko Gajič, Ožbej Kuhar, Matic Volčič, Nejc Tominc, Gaber Petric, Gašper Kunšek, Urban Hartman** in **Jaka Špenko.** Kot je povedal predsednik kluba **Beno Fekonja**, je uvrstitev na evropsko tekmovanje lep uspeh za klub, ekipa pa bo na neuradnem evropskem prvenstvu dečkov do 14 let v Lodžu predstavljala tudi slovenski nogomet.

GIBAJTE SE Z NAMI
Miroslav Braco Cvjetičanin

Marksisti in markacisti

Napiši kaj o markacistih, so mi z visokim tonom zabičali in me ne prosili, kot bi se spodobilo ob prvem srečanju. Bili so štirje, dva zakonska para v prvem upokojenskem letu. Šumelo mi je v glavi, ker nisem vajen višin naših gora, zato sem jih najprej razumel kot blazneže, ki se jim toži po marksizmu kot že davno opuščenem šolskem predmetu. Na prvi sluh nisem mogel povezati Marxa s kočo na vrhu, ki je bila po naključju zaprta in je zato še toliko bolj razjezila štiri, očitno hudo utrujene planince. Možak z brki in zavihano flanelasto srajco s karo vzorcem mi je poročal, da so se dvakrat izgubili na poti navzgor zaradi kroničnega pomanjkanja markacij v naših gorah. Markacije so tisti beli krogci obkroženi z rdečim krogcem, ki jih lahko opazite na drevesih, skalah ali posebej pribitih tablah vsepovsod oz. na desni strani v smeri hoje v pravi smeri. Ni markacij? Priznam, da ne hodim po poteh, ki mi niso znane, zato markacij niti ne opazim, niti jih ne iščem. Potem je njegova soproga hitela razlagat, da sem jaz pri koritu, zato bi bilo fer od mene, da bi z nekim člankom ali 'klanfanjem' v mojih kolumnah opomnil markaciste in ne marksiste, naj se lotijo dela. Zdaj sem jih popolnoma razumel. Pogrešali so te belo rdeče krogce na poti navzgor in ker jih niso našli, so se trikrat izgubili in tako pokurili vso zalogo hrane in pijače iz nahrbtnikov in zdaj so na vrhu, lačni in koča je zaprta. Kompletna zadrega! Potem sem se jim pridružil na klopci pred kočo, da bi mogoče še kaj izvedel o njihovih tegobah. Možak z brki me je podučil o Knafelčevih markacijah. Priznam, da sem neizkušen hribolazec in zato nisem vedel, da se bele pike z rdečim kolobarjem imenujejo po iznajditelju Alojzu Knafelcu, slavnem planincu in kartografu in celo oskrbniku koče pri Triglavskih jezerih. Tisti drugi možakar, ki je zadnji prišel do sape, pa je dodal, da je prva s Knafelčevo markacijo označena pot bila pot na Triglav in sicer tam nekje okoli leta 1870. Sem si mislil, da še dobro, da so se izgubili tile štirje, drugače bog si ga vedi, kdaj bi se podučil o tem. Preden sem odrinil v dolino, sem jim moral obljubiti, da bom napisal te vrstice. Ves spust v dolino sem razmišljal, kako pa naj to napišem oz. komu v opomin pravzaprav. Potem pa, ko sem že skoraj pozabil na obljubo, me je spomnila sodelavka z zanimivo anekdoto, ki se je baje zgodila nekje v Bohinju in je seveda resnična. Markacisti so delali svoje delo in pridno označevali pot, ki je tudi med domačijami vodila v hrib. Prišli so do kmetije, pred katere hišo so opazili Bohinjko. Eden izmed markacistov je vprašal, ali lahko narišejo markacijo na njeno češpljo, ki je stala tik ob hiši. Bohinjka pa jim je odgovorila, naj jo raje narišejo na hruško, ker ona je večji del dneva v hiši in ne na dvorišču ...

Če razmete anekdoto in ste slučajno markacist, potem vas prosim, da še naprej skrbno označujete poti in s tem vestno opravljate svoje delo, da bi slučajno kdaj ne imeli na vesti kakega pohodnika, tako kot sem v tem primeru imel jaz, kar štiri izgubljence, lačne in žejne. Rišite bele krogce z rdečim kolobarjem vsepovsod, samo da jih ne zmanjka. Bolje, da jih je več kot eden premalo, verjemite mi, niso vsi izkušeni planinci in ne hodijo vsi po "znanih" stezicah.

Že imate zastavo?

Za vas smo pripravili izredno ugodno ponudbo kakovostnih slovenskih zastav.

Slovenska zastava, svilena, 200 x 100 cm, stane le 24,50 EUR.
Slovenska zastava, svilena, 150 x 75 cm , stane le 18,90 EUR.

Zastavo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če vam jo pošljemo po pošti, plačate še poštnino (ok. 3 EUR).

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

KRIMINAL

Škofja Loka

S terase izginili mize in stoli

Ob prihodu na delo sta v četrtek zgodaj zjutraj natakarici v Mlinotestovem lokalu Mlinček v pritličju Name v Škofji Loki ugotovili, da so neznani storilci ponoči s terase ukradli več njihovih vrtnih miz in stolov. "Kot je razvidno s posnetka videokamere, se je kraja zgodila okoli 1.20 zjutraj. Posnetek si sedaj že ogledujejo policisti," sta pojasnili ob našem obisku. Vrednost ukradenih stolov in miz je bila ocenjena na 4400 evrov, vendar pa lastniku ne bo treba seči v žep in kupiti novih. Policiste so namreč v četrtek okoli 11. ure obvestili, da je neki občan ukradene stole in mize našel pri motelu na območju Škofje Loke, kjer so bili skriti pod platnom. Neznani storilci so z Mlinčkove terase mize in stole ukradli že pred natanko letom dni. **S. Š.**

NESREČE

Jesenice

Hudo ranjena motorist in voznik traktorja

V soboto zvečer sta se pri Koroški Beli in v Javorniškem Rovtu zgodili dve hujši nesreči, v katerih sta se dve osebi huje ranili. Prva nesreča se je zgodila okoli 19. ure pri Koroški Beli, kjer sta trčila voznik osebnega avtomobila in motorist, pri čemer se je 46-letni motorist huje ranil. Po informacijah tiskovnega predstavnika PU Kranj Leona Kedra je bil prepeljan v jeseniško bolnišnico, po zadnjih informacijah pa ni v smrtni nevarnosti. Druga nesreča se je zgodila 45 minut kasneje v Javorniškem Rovtu, kjer se je pri delu v gozdu traktor prevrnil na voznika in mu ranil nogo. Posredovali so poklicni gasilci z Jesenic, ki so ponesrečenca oskrbeli in po gozdni vlaki prenesli do reševalnega vozila. Več informacij zaradi poteka preiskave še ni znanih, policisti vzrok nesreč še preiskujejo. **A. S.**

Škofja Loka

Iverke padle na dijaka

Minulo sredo dopoldne se je v šolskem lesarskem centru v Škofji Loki ranil dijak. Policisti so sporočili, da je skupina dijakov odšla v skladišče po iverno ploščo. Med premikanjem plošč, ki so bile prislonjene na zid, se jih je del prevrnil na dijaka in ga ranil. Z reševalnim vozilom so ga odpeljali v bolnišnico. Policisti še ugotavljajo morebitno odgovornost za nezgodo. **S. Š.**

Soriška planina, Dobrča

Padalka pristala na drevesu

V soboto popoldne sta na Gorenjskem zasilno pristala dva jadralna padalca. Nekaj čez 14. uro je jadralni padalec z rezervnim padalom zasilno pristal na območju Soriške planine pod Dravhom. Sam je nepoškodovan prišel do brunarice na Soriški planini. Poldrugo uro kasneje je nad Hudim grabnom na območju Dobrče zasilno pristala jadralna padalka in obvisela na drevesu. Do prihoda tržiških gorskih reševalcev je že sama zlezla na zemljo. Reševalci so z drevesa sneli še padalo in padalko nepoškodovano prepeljali v dolino. **S. Š.**

Preiskali polovico dejanj

Na Gorenjskem so policisti lani preiskali slabo polovico vseh obravnavanih kaznivih dejanj. Lani so zaznali rast splošne in mladoletniške kriminalitete, gospodarskega kriminala je bilo manj, z njim pa je bilo povzročene precej več premoženjske škode kot v letu 2010.

Simon Šubic

Kranj - Gorenjski policisti so lani obravnavali 5772 kaznivih dejanj, kar je za 10,2 odstotka manj kot leto poprej, so zapisali v poročilo o delu Policijske uprave Kranj v letu 2011. Preiskali so 48,9 odstotka vseh kaznivih dejanj, kar je za 10,9 odstotka manj kot predlani.

Na področju kriminalitete so imeli policisti največ dela s splošnim kriminalom, kjer so imeli povečan obseg dela (za 7,3 odstotka). Za dobrih 21 odstotkov je bilo več mladoletniškega kriminala, visok upad pa so zabeležili na področju gospodarske kriminalitete, kjer so obravnavali 630 kaznivih dejanj, kar je kar za 61,4 odstotka manj kot v letu 2010 (1634). "Tako veliko zmanjšanje števila obravnavanih kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete je posledica dejstva, da sta bili v letu 2010 obravnavani dve seriji kaznivih dejanj, kjer je bilo odkritih skupno 953 kaznivih dejanj z znanimi storilci," ugotavljajo na PU Kranj. Škoda, povzročena z gospodarskim kriminalom, se je v primerjavi z lanskim letom potrojila - na 19,9 milijona evrov. Kriminalisti so namreč obravnavali tudi serijo petnajstih kaznivih dejanj zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti in goljufije, ki so se zgodila v gospodarski družbi, ki je šla v stečaj, z njimi pa naj bi bilo povzročene za 11,3 milijona evrov škode, dodajajo v PU Kranj.

Foto: Gorazd Kavčič (arhiv GG)

Gorenjski policisti so lani odkrili kar šest posebej prirejenih prostorov za hidroponično gojenje konoplje, februarja tudi na vrhu nosilnega stebra Delavskega mosta v Kranju.

Znotraj splošne kriminalitete se je najbolj povečalo (za 27,3 odstotka) število kaznivih dejanj zoper zakonsko zvezo, družino in otroke. V tem segmentu se je najbolj povečalo število odvzemov mladoletne osebe. Obravnavali so 96 takih primerov, predlani "samo" 55. Veliko je bilo tudi neplačevanja preživnine (462 primerov, razveseljivo pa je, da je bilo v primerjavi s prejšnjimi leti manj nasilja v družini. Policija ugotavlja, da se je obseg kaznivih dejanj zoper zakonsko zvezo, družino in otroke povečalo zaradi doslednejšega prijavljanja oškodovancev.

Gorenjski policisti so lani obravnavali za 14 odstotkov več premoženjskih deliktov, več je bilo predvsem drznih tatvin in vlomov. Lani je bilo tudi za dobrih devet odstotkov več kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, zlasti na račun prikazovanja, izdelave, posesti in posredovanja pornografskega gradiva. Po drugi strani so zabeležili upad spolnih napadov na mlajše od petnajst let, preiskali pa so vseh devet primerov. Za desetino je bilo tudi manj napadov zoper življenje in telo.

V drugi polovici leta 2011 so na PU Kranj ustanovili specializirano skupino za odkrivanje t. i. ulične problematike, povezane s prepovedanimi drogami. Prisotnost so povečali predvsem v okolici srednjih šol, pa tudi osnovnih. Odkrili so tudi šest laboratorijev za hidroponično gojenje konoplje in "poželi" štiri nasade konoplje v naravi.

Cerklje

Vlomilci v lokalu

Nepridipravi so pred dnevi iz gostinskega lokala v Cerkljah odnesli naprave in aparate za pripravo hrane. Lastnika so oškodovali za okoli 1500 evrov. **S. Š.**

Šenčur

Vzeli denar in zlatnino

Pred dnevi so neznani storilci vlomili v stanovanjsko hišo v Šenčurju. Odtujili so denar in zlatnino v skupni vrednosti okoli štiri tisoč evrov. **S. Š.**

Se še spominjate parole "Delu čast in oblast!"? Včasih je ob prvomajskih in drugih "rdečih" praznikih visela povsod. Če pa bi jo kdo na svojo tovarno, lokal ali pisarno obesil zdaj, bi mislili, da se dela iz delavcev norca ali pa da je on malo čez les. Delu gre le še malo časti, oblasti prav nič.

Delu več časti, če že ne oblasti

Miha Naglič

Naj bi mu šla - delu čast in oblast - v tem se povečini pravzaprav še vedno strinjamo. In v socialističnih časih mu je tudi šla, vsaj na papirju. Tisti, ki dela, še zlasti tisti pravi, ročni oziroma industrijski delavec, jaz mu rečem "fizikalec", je bil kar naprej povzdigovan, pa tudi v resnici mu ni šlo tako slabo. Oblast pa je namesto njega, rekoč, da jo v njegovem imenu, izvajala Partija. Delavci naj bi bili namreč razredno še premalo zavedni, še ne dovolj "izgrajeni", mnogih se je v glavah še držala stara ruralna in s prižnice predpisana miselnost. Tudi roke so imeli od dela umazane in za oblast neprimerne. Potem je prišla "poindustrijska" družba in "ta pravi" delavci, proletarci vseh dežel, so postali vrsta, ki pri nas, na Zahodu, razmeroma hitro in zanesljivo izumira. (Zdaj imajo klasični industrijski in od kapitala in oblasti do kraja izkoriščani proletariat predvsem na Kitajskem, v največji komunistično-kapitalistični državi na svetu.) Še pred proletarci je v procesu nastajanja informacijske družbe, ki je ni mogla več nadzorovati in obvladati, izumrla Partija; brez svojega razreda je bila namreč kakor Mojzes brez izvoljenega ljudstva.

Kaj pa v še starejših časih? Bolj ko gremo nazaj, slabše je bilo za delo in delavce. Ko je Bog ustvarjal svet, je imel sicer prav dober namen. "GOSPOD Bog je vzel človeka in ga postavil v edenski vrt, da bi ga obdeloval in varoval." (1 Mz 2,15) A kaj, ko sta Adam in Eva že v začetku vse pokvarila. "Ker si poslušal glas svoje žene in jedel z drevesa, o katerem sem ti zapovedal in rekel: 'Nikar ne jej z njega!', naj bo zaradi tebe prekleta zemlja; s trudom boš jedel od nje vse dni svojega življenja. Trnje in osat ti bo rodila in jedel boš poljsko rastlinje. V potu svojega obraza boš jedel kruh, dokler se ne povrneš v zemljo, kajti iz nje si bil vzet. Zares, prah si in v prah se povrneš." (1 Mz 3,17-19)

Delo je bilo torej v Stvarnikovi glavi zamišljeno kot obdelovanje in varovanje rajskega vrta, vendar se je zaradi izvirnega greha že v samem začetku sprevrglo v početje, ki se ga držita trud in pot. Kako resnično! Krščanstvo pa je šlo v tem pogledu še korak dlje od judovstva. Delo je iz trudapolne in znojne kazni za greh povzdignilo v vrednoto! Med nami s(m)o še ljudje, ki jim je bilo ta pravo delo tisto, pri katerem se trudiš in potiš, delo na zemlji in pri stroju. Sinovom in vnukom teh ljudi pa je takšno delo ničvredno in umazano. Truditi in potiti so se pripravljeni le še pri športu in rekreaciji. Da bi šli pomagat kosit in grabit travo v kakšno strmo senožet - dajte no! Hkrati pa so pripravljeni v še hujši breg goniti gorsko kolo. Trud in pot sta torej tudi njim vrednota, le na glavo postavljena. Ali pa so jo nemara šele oni postavili na noge?

Trud in pot sta torej po novem pri delu zaničevana, pri rekreaciji pa sta spet gor vzeta. Kakor sta bila že od vsega začetka pri tistem "delu", ki je bilo prvotno namenjeno razmnoževanju vrste, v novejših časih pa je bolj kot to samo sebi namen. Seks je slej ko prej najboljša rekreacija. Vse bolj cenjena oblika rekreacije pa je tudi obdelovanje in varovanje vrta, ki sicer ni rajski, a je človeku prijazen. Vrt, od katerega nismo odvisni, ampak ga obdelujemo iz veselja in pri tem po svoje varujemo naravo. Ne nazadnje se danes tudi kmet, ki pri delu sedi na traktorju, ne trudi in ne poti več tako hudo kot njegov predhodnik, ki je držal za plug, kopal z rovnico in kosil s koso ...

In kaj je potemtakem sploh še delo? Delo je vse tisto, kar je med tema dvema skrajnostma, med neužitnim in užitnim garanjem. Vse tisto, pri čemer sicer delaš, a se pri tem ne trudiš in ne potiš. Takšna so zlasti vsa dela, ki jih opravljamo sede pred računalniškim ekranom. Tem delom pritiče tudi razmeroma velika čast. Kaj pa oblast? Oblast je sama postala eno od del. Oblast ni več le privilegij izbrancev, postala je veščina obdelovanja in varovanje človeške družbe. Ker pa je slednja še vedno daleč od rajskega vrta, je tudi delo politikov daleč od rajskega. Danes si mora tudi oblast zaslužiti svoj kruh in svojo čast. Prvega ji ne manjka, druge si dostikrat tudi ne zasluži.

Kakorkoli že, brez dela ne gre, ni šlo in ne bo šlo, čast in oblast gor ali dol. In kdor dela, se slej ko prej utrudi, tudi za ekranom. Oblast je sama postala vrsta dela. Po mojem pri delu sploh ne gre za čast in oblast. Gre za to, da tisto, kar delaš, počneš z zmerno mero truda in potenja, najbolj važno pa je, da tisto, kar delaš, delaš rad in z vsaj malo veselja. Delati rad, delati z veseljem, je pri delu poleg denarja največje plačilo. Na količino denarja in iz nje izhajajočo čast in oblast delavci ne moremo prav dosti vplivati. Lahko pa si ob prvem maju 2012 zaželimo, da bi imeli dela dovolj in da se pri tem ne bi preveč matrali. Da bi se imeli tudi pri delu lepo! In da bi si z njim prislužili tudi svojo čast.

Delati rad, delati z veseljem je pri delu poleg denarja največje plačilo. Na višino plačila delavci ne moremo prav dosti vplivati. Lahko pa si ob prvem maju 2012 zaželimo, da bi imeli dela dovolj in da se pri tem ne bi preveč matrali. Da bi se imeli tudi pri delu lepo!

Tradicionalno prvomajsko zborovanje na Joštu, 1. maja 2010 / Foto: Gorazd Kavčič

POGOVOR

Snovanja

Za seboj ima skoraj deset let igranja. Študentska Prešernova nagrada, vesna za najboljšo žensko vlogo v filmu Izlet, po dveh sezonah igranja v gledališču je pred nedavnim prejela stanovsko nagrado Združenja slovenskih dramskih umetnikov. Pri rosnih štiriindvajsetih. Nina Rakovec iz Stražišča pri Kranju.

Najbolj šteje iskrenost

Nina Rakovec, igralka

Igor Kavčič

Ko sem vas pred nekaj dnevi prvič poklical, ste bili še na Danskem. Zgolj izlet z malo ali Izlet z veliko začetnico?

"Pravzaprav gre za nadaljevanje *Izleta* z veliko začetnico. Na Danskem smo bili v zvezi z novim filmom, ki bo imel naslov *Dvojina* in ga bo tako kot Izlet režiral Nejc Gazvoda. V agenciji za castinge v Köbenhavnu smo izvedli casting za dansko igralko, ki bo igrala v filmu. Zame je bila to izjemna izkušnja, saj sem igrala z vsemi temi puncami, ki so se udeležile avdicije. Njihovi odzivi so bili zelo različni, predvsem pa mogoče malo drugačni, kot bi jih pričakovala pri nas. To je predvsem opazno v izražanju čustev."

Če prav razumem, bo vaše sodelovanje z režiserjem Nejcem Gazvodo po uspehu v filmu Izlet že letos dobilo novo poglavje ...

"Z Nejcem sva se ravno te dni začela dobivati in delati na scenariju. Zgodba je fantastična, res ima smisel za dramatičnost. Zanimajo ga podobne stvari kot mene, kar je še en razlog, da je z njim super sodelovat. Film bomo snemali avgusta in septembra, torej bo v kino najbrž prišel enkrat čez leto, dve."

Izlet ste snemali v za vas najbrž že precej oddaljenem poletju 2010. Na vaši igralski poti se je vmes namreč zgodilo že marsikaj, diplomirali ste na akademiji, začeli igrati v celjskem gledališču, prišle so prve nagrade ...

"Prav res. Včasih moram prav pomisliti, kako je že bilo takrat, ha, ha. Snemanje tega filma je bila zame res izjemna izkušnja. Imeli smo se zelo lepo, čeprav smo garali kot živina. Zdi se mi, da se je iz te naše ljubezni do filma, ljubezni drug do drugega, rodilo nekaj zelo lepega. Rada gledam ta film."

Največkrat ga igralci vidite na festivalih, mar ne?

"Na vsakem festivalu sicer ne, je pa včasih fino biti v dvorani in videti odziv občinstva. Nejc je sicer imel nekoliko romantično željo, da bi tudi mi film prvič videli na festivalu v Sarajevu, ampak smo ga prosili, naj nam omogoči, da si film ogledamo prej. Tako smo ga premierno mi trije igralci gledali v Kinodvoru. Sami. Festival je dogodek in težko je po prvem ogledu dajati izjave, intervjuje, ne da se pripraviš na to."

Nekako so vam blizu ti mladi filmarji z Dolenjskega, že pred leti ste igrali v filmu Osebna prtljaga Janeza Lapajneta, zdaj Nejc Gazvoda ...

"... in tu je še Rok Biček. To so režiserji, ki delajo filme z dušo, filme, ki niso zgolj to, ampak sporočajo nekaj več. Njihove filme rada gledam, izziv pa mi predstavljajo tudi kot igralki. Hvaležna sem jim, da so me vzeli za svojo. Že v prvem letniku akademije sem bila na avdiciji za Lapajnetov film in bila sprejeta, z Nejcem pa delava že celo akademijo, tudi njegov diplomski film Skrbnik sem posnela z njim. Takrat je z nami sodeloval še legendarni snemalec Vilko Filač."

Ali drži, kar običajno pravijo igralci, ki jim ne uspe priti na film, da v Sloveniji obstajajo posamezni filmski krogi, ki so precej zaprti. Režiserji imajo svoje priljubljene igralce, svojo filmsko ekipo ...?

"Sama to težko rečem. Jaz razumem, zakaj se zgodijo take trdnejše povezave med režiserji in igralci. Midva, kot sem rekla, razmišljava zelo podobno, oba sva zelo delavna. On ve, če bom dobila vlogo v Izletu, da jo bom raziskovala, šla na onkologijo, da bom prebirala knjige o teh stvareh ... Naredila bom vse, kar zmorem, da bom prispevala k filmu. Ne grem se sistema: no, pa se malo naučimo tekst in gremo pred kamero. Razumeva drug drugega pri tem, kaj hočeva, in mislim, da z vsakim novim sodelovanjem skupaj raseva naprej. Tudi dedi (legenda med slovenskimi igralci Polde Bibič, op. i. k.) mi je pravil, da je bil on igralec Matjaža Klopčiča. Če ne bi bilo Lapajneta in Gazvode, najbrž še ne bi imela toliko vlog in se ne bi tako uspešno razvijala tudi kot filmska igralka. Spoštujem ju in sem jima hvaležna."

V filmu Izlet trije sošolci iz srednje šole, sicer pa mladi obetavni igralci Nina Rakovec, Jure Henigman in Luka Cimprič / Foto: Marko Brdar

Film Izlet je nedvomno uspešen film, o čemer med drugim govori tudi pet nagrad vesna na zadnjem Festivalu slovenskega filma, ena je šla tudi vam za najboljšo glavno žensko vlogo ...

"Žal mi je, da ljudje niso šli masovno gledat tega filma. Zdi se mi, da bi ga vsi morali videti. Seveda pa so mnenja gledalcev različna, od zelo pozitivnih do tistih, filmu manj naklonjenih. Večina ljudi običajno v vsakem slovenskem filmu išče samo napake, da igralci ne govorijo naravno, da ne znajo igrati in podobno ... Slovenci smo že od nekdaj vajeni gledati tuje filme, ne glede na njihovo kvaliteto, svoje pa že a priori gledamo z neko distanco. Ampak če pogledamo zadevo z druge strani. V slovenskem filmu se te zgodba lahko toliko bolj dotakne, ker jo poslušaš v maternem jeziku in se dogaja nekje v tvoji okolici, mogoče je celo podobna tvoji in se v nekaterih delih prepoznaš ..."

"V slovenskem filmu se te zgodba lahko toliko bolj dotakne, ker jo poslušaš v maternem jeziku in se dogaja nekje v tvoji okolici, mogoče je celo podobna tvoji in se v nekaterih delih prepoznaš ..."

Na generacijski film med drugim namiguje tudi eden številnih citatov iz filma "če si tol'k st'r k' mi, si itak nesmrten, umreš šele k' si st'r in bed'n", kljub temu pa se mi zdi, da film govori predvsem o človeku kot posamezniku. Človek je v težavah vedno sam. Če je začetek v znamenju mladostniške razposajenosti, film, potem ko se v drugem delu "prelomi", od gledalca zahteva temeljit razmislek. Vendarle gre za vojaka, ki mu otopijo čustva, zaradi svoje drugačnosti nerazumljenega mladeniča in dekle s smrtno nevarno boleznijo ...

"Ni ga človeka, ki bi bil brez problemov. Ne glede na starost. Vzemimo srednješolca, ki ima lahko problem s svojim videzom, z nasiljem nad njim, lahko se njegova starša ločujeta ...

Najbrž je res, če bi hoteli narediti film, ki bi ga ljudje hodili masovno gledat, bi rekli, trije prijatelji se gremo na izlet zabavat in to počnemo do konca filma. In mladina bi se v njem prepoznala in rekla "da best, kak hud muvi, kapo dol". Ker pa se v filmu izkaže, da ima vsak od treh potnikov svoj problem, so se ljudje malo ustrašili in se distancirali, ker se mogoče nočejo soočiti s svojim lastnim problemom. Zato tudi niso šli masovno v kino. In tudi v gledališče številni ne gredo, ker pravijo, da se nočejo soočati z bolečino še tam, kot da doma ne bi imeli zadosti problemov.

Ampak kaj pa ti lahko še drugega ponudi katarzo, če ne ravno to, da se prepoznaš v neki situaciji in da hkrati vidiš, da ne trpiš samo ti, ampak še nekdo drug ... To je zame lepota filma in tudi gledališča. Da doživiš katarzo in začneš o tem razmišljati. Dober odziv smo dobili tudi od starejših, da zdaj nekoliko bolj razumejo, koliko bolečine je v naši generaciji."

Glede na to, da ste veliko igrali in bili uspešni že v letih študija, med drugim ste prejeli študentsko Prešernovo nagrado, so se po končani akademiji pri vas najbrž kar gnetli direktorji in režiserji večjih slovenskih gledališč ...?

"Naša generacija je imela to nesrečo, da so ljubljanska gledališča vzela precej mladih igralcev ravno dve leti pred nami. Seveda smo razmišljali, kaj bomo pa zdaj? Imela sem srečo, da me je direktorica celjskega gledališča videla v diplomski predstavi *Antigona* in sem takoj po akademiji tako kot moj fant Blaž dobila priložnost. Poleg predstav v Celju sem delala tudi v Novem mestu, saj me rad angažira Matjaž Berger. Ravno pred dobrim tednom sem imela v Anton Podbevšek teatru premiero v igri *Knjiga o džungli*, kjer igram črno panterko Bagheero. Sicer pa je res, da sem imela to srečo, da sem že na akademiji veliko delala, tako v gledališču kot na filmu. Rada delam, ni mi odveč sodelovati v takem ali drugačnem projektu. Če imam le čas, grem, saj le na ta način pridobivam nove in nove izkušnje."

POGOVOR

Snovanja

Se še spominjate svojih prvih začetkov v gledališču v predstavi Blazno resno zadeti Dese Muck v Prešernovem gledališču, bilo je leta 2004, ko ste obiskovali drugi letnik kranjske gimnazije. Takrat še niste bili povsem prepričani o svojem igralskem poklicu, je bila prav ta predstava odločilna?

"Na neki način da, hkrati pa tudi ne. Spoznala sem dve skrajnosti, da teater ni samo, da se malo igramo in hecamo na odru, ampak je za tem še marsikaj, garanje, medsebojni odnosi in podobno. Kot naivnemu najstniku se ti zdi, da bodo vsi neizmerno uživali v tem, kar delajo, in da je vedno vse krasno, pa se ti kaj hitro ta iluzija podre, saj smo tudi igralci povsem običajni ljudje s slabšimi in boljšimi dnevi, z življenjem, ki obstaja tudi izven gledališča. Hkrati pa je tu tudi ta magija odra, magija vlog, ustvarjanja, brskanja po sebi, po drugih ... in to pri nas, igralcih, vedno potem premaga tisto prvo. Včasih mislim, da to, kar delam, res ni ne vem kaj, ko pa recimo vidiš en dober film ali predstavo, v katerih igraš, pa veš, da je bilo vseeno vredno."

Si vaše predstave, filme ogleda tudi vaš ded Polde Bibič?

"Vse gre gledat, on je moj najboljši in najljubši kritik. Pove mi, kaj je in kaj ni v redu. Mislim, da je kar ponosen name, in to mi res veliko pomeni. Njegovo mnenje je nad vsem."

Ampak on najbrž na igro gleda skozi optiko neke druge generacije, včasih se je vendarle igralo drugače ...

"Ne glede na to, da je bil dedi neka druga šola, igralec bo vedno igralec. Ne glede na to, kako je v svojem času igral, dobro ve, kaj v moji igri ali predstavi v celoti šteje in kaj ne. Ve, čemu gre verjeti in čemu ne, kaj se te dotakne in kaj ne. Vedno se potem kakšen teden, dva po premieri pogovoriva o predstavi. Po drugi strani pa nikoli nisva v kontaktu med samim procesom dela za kakšno vlogo. Pri tem sem nekoliko trmasta, hočem narediti sama. Mogoče še toliko bolj, ker sem imela kar nekaj problemov z njegovim imenom in tem, da sem njegova vnukinja."

Menda ja ne, saj nič koliko igralcev in igralk že v prvi generaciji sledi svojim staršem ...

"Saj veste, kakšni so ljudje, iščejo, iščejo in najdejo. Že na gimnaziji, kaj šele na akademiji, kamor tako ali tako menda prideš samo z vezami ..."

... in vam tako ali tako sploh ni bilo potrebno na sprejemne izpite ...

"Itak da ne. Po Kranju se je celo govorilo, da sem spremenila priimek v Bibič, da bi bila sprejeta ..."

Pa vam je svetoval kaj, ko ste jih šli delat?

"Svetoval mi je pri tem, katera besedila, monologe naj izberem za izpit. Pripravila sem se sama, on pa me je potem *scensko porežiral* in me usmerjal, kako in kaj. Super sva sodelovala."

Geni?

"Kaj pa vem. Če pogledamo, koliko je igralcev, ki v družini nadaljujejo poklic staršev, bi lahko rekli tudi, da je kaj na tem. Zagotovo pa drži, da smo bili otroci ali vnuki ljudi, ki delajo v gledališču, vselej zelo povezani z njim. Ko sem bila majhna, sem bila veliko z njim v gledališču. Že kot majhna sem spoznala, da ta poklic ni nekaj samoumevnega, videla sem, kako ti igranje zleze pod kožo in postane del tvoje osebnosti."

Gledališče in film sta precej različna medija. Pravijo, da vsakega igralca kamera nima enako rada, ali to drži?

"Mislim, da to ne drži. Vsak igralec bi bil sposoben narediti filmsko vlogo. Med gledališčem in filmom se razlikuje predvsem pristop k delu. Pred kamero se igra nekoliko drugače. Vseskozi imaš zavedanje, da je nekje okrog tebe kamera in se moraš odpirati vanjo. Mogoče je igra v nekem smislu v filmu bolj subtilna, sicer pa zelo podobna v obeh primerih."

V filmu lahko večkrat ponavljaš kader ...

"Prvič je vedno najboljše ..."

Res?

"Vse bolj sem prepričana v to. Prvič je spontano in če gre vse v redu, je to najboljše. Govorim zlasti o težkih, emocionalnih scenah. Tako kot v gledališču, če hočeš samega sebe ponoviti, je to ponavadi katastrofa. Hkrati pa je res, da včasih lahko kakšen detajl, ki ga prvič nisi vključil v igro, kasneje dodaš. Odvisno je od režiserja, kako te zna usmerjati. Vedno potrebuješ nekoga od zunaj, da te usmerja, ne glede na to, kako dober in izkušen si."

Vedno sprejmete režiserjeve opazke, bodisi kritike bodisi pohvale? Koliko ste kot mlada igralka sploh lahko "pametni"?

"Zaenkrat nimam biti kaj pametna v tem smislu. Če se gremo pri delu boj egov, bo na koncu rezultat en k.... Seveda če hočeta dobro izpeljati projekt, bosta tako igralec kot režiser tiščala svoj ego, ampak oba morata v pravem trenutku znati tudi poslušati. Igralec marsikdaj po režiserjevi pripombi lahko naredi boljše in obratno, tudi režiser mora kdaj pa kdaj sprejeti predlog igralca. Tisti poljub v *Izletu,* ko se ob ognju poljubiva z Gregom ..."

S tem poljubom se film lomi ...

"Tako je. Nejc ni hotel, da se poljubiva. Midva s soigralcem sva bila prepričana, da se morava poljubiti. To je namreč zelo pomemben del filma. Takoj je spoznal, da imava prav. Sodelovanje med igralcem in režiserjem je zelo pomembno."

V obrazložitvi k stanovski nagradi je za vas zapisano: je senzibilna, odzivna, spretno prehaja med različnimi čustvenimi stanji, pri transformacijah v različne odrske like pa uporablja vsa svoja izrazna sredstva, od glasu in obrazne mimike do gibanja telesa. Nina Rakovec se vseskozi zaveda, da je za vrhunske igralske dosežke pomemben vsak detajl in ničesar ne prepušča naključju. V čem sami zase mislite, da ste najboljši?

"Ah, vse to znajo tudi drugi. Mislim, da je največ vredna iskrenost do tega, kar delam. Hvaležna sem za to mojo intuicijo, vse delam po njej, in upam, da ne bom izgubila zaupanja vanjo. Sicer pa samo igram, nimam se za genialno. Sem pa do sebe zahtevna in po vsaki vlogi od sebe zahtevam še več in še boljše. Le tako človek napreduje."

Gledališče in film se pri vašem delu močno prepletata ...

"Se. Gledališče je vsakdanji kruh, ampak če bi bilo pri nas to mogoče, bi predvsem snemala filme. Je pa res, da se mi v zadnjih dveh letih življenje odvija precej hitro, stara sem šele štiriindvajset let, pa že skoraj deset let igram."

Menite, da je za igralce mlade generacije edina možnost, da ste v svojem poklicu iskreni in da si upate tudi tvegati. Druga možnost je, da nekje obstaneš in čakaš, kdaj ti bo nekdo zmanjšal plačo ...

"Seveda. Ampak verjemite, ni lahko tvegati. Ne veš, kaj bo s teboj, boš jutri še ali te ne bo več. Hkrati služba predstavlja neko zavetišče v socialnem in finančnem smislu. Če tvegaš, imaš dve možnosti, da je noro, da se ti povsem utrga in delaš in živiš, preprosto letiš in si svoboden, druga možnost je, da propadeš. No, je pa tudi tisto vmes, malo gor, malo dol."

Nedavno sem bral, da je ljudem, preden umrejo, najbolj pogosto žal, ker v življenju niso delali tistega, kar so sami želeli, ampak tisto, kar so drugi želeli od njih ...

"V tem zastaviti pravo smer je najtežje. Vedno ti nekdo, država, družba, okolica narekuje, kako živeti, kdaj imeti družino, otroke .... da pri mojem poklicu ni dobro imeti psa. Zato sem si ga kupila. Kasper mi pomeni svobodo, živeti v trenutku, hkrati pa mi daje neko disciplino in red."

Kasper?

"Kasper, prijazni duhec."

Jeseni vas torej čaka nov film z Nejcem Gazvodo ...

"Že maja in junija z Markom Šantićem snemam televizijski film. Fina zadeva. Zgodba o ljubezni, izgubljenosti. Igram glavno žensko vlogo, moj soigralec pa je Janko Mandić. Ravno te dni sem imela poskusna snemanja. Lani sem posnela film *Vandima* z Jasno Hribernik. Krasen scenarij, fina izkušnja, delali smo dobro, žal pa smo še danes brez plačila."

?

"Vsi, igralci, snemalci, tehnika ... vsi. Delali smo mesec, dva za nič denarja. Med nami je bilo tudi veliko takih, ki od filma živijo. Žalostno."

Še niste prišli do točke, ko poleg scenarija in imena režiserja vprašate tudi, kdo je producent filma?

"Saj, očitno bo potrebno tudi to. Tu se nisem ukvarjala z okoliščinami, zakaj je tako in tudi ne krivim nikogar. Ampak je pa katastrofa. Sem zadnji človek, ki bi mu šlo samo za denar, ampak preživeti je pa tudi treba."

Se strinjam, človeka, ki pošteno dela in da celega sebe v svoje delo, najbolj boli "nateg" ...

"Predvsem to."

Gledališče bo v prihodnjih mesecih v zatišju?

"Z Bergerjem bom junija delala na projektu skupaj s Siddharto za festival Rock Otočec."

Za en koncert?

"Ne vem natančno. Oni bodo glasbeno in pevsko, mi bomo pa poskrbeli za igralsko plat zgodbe."

Ti Dolenjci so odštekani ...

"Super so. Prav rada jih imam."

Predlagam, da gremo naredit še nekaj fotografij tja proti "stražiškemu živ žavu", ampak v tem dežju ... Nina, se strinjate, da na spisek, kakršnega je v filmu Izlet imel Andrej, češ kaj vse mu gre na k... , mi zapišemo: na k... nam gre, če dežuje, kadar želimo za intervju narediti nekaj fotografij na prostem.

"Definitivno se strinjam."

Tik pred zaključkom redakcije smo izvedeli, da je film Izlet na Filmskem festivalu v Nashvillu požel izreden uspeh v kategoriji debitantskih filmov. Nagrado za najboljšega režiserja je prejel Nejc Gazvoda, Nina Rakovec je razglašena za najboljšo igralko, Jure Henigman za najboljšega igralca, posebno nagrado žirije pa je prejel tudi celoten igralski ansambel (poleg Rakovčeve in Henigmana še Luka Cimprič).

Foto: Matic Zorman

ETNOLOGIJA

Snovanja

V žirovskem muzeju so 20. aprila odprli še drugi del nove stalne razstave o čevljarstvu na Žirovskem skozi čas, predstavili so zgodbo o Alpini, ki traja že 65 let. To je bil tudi povod za pogovor z avtorico razstave mag. Tito Porenta.

Etnologi proučujemo življenje od spodaj navzgor

Mag. Tita Porenta, zgodovinarka in etnologinja, kustosinja Mestnega muzeja Radovljica in predsednica Slovenskega etnološkega društva

Miha Naglič

Vaša stroka je etnologija, po slovensko narodopisje. Od 2011 ste tudi predsednica Slovenskega etnološkega društva. Kakšna druščina je to, ste si etnologi med seboj prijazni ljudje? Sprašujem zato, ker je znano, da si pripadniki nekaterih stanov niso ...

"Člani Slovenskega etnološkega društva smo različni strokovnjaki, ki imamo sicer skupno izobrazbo, naše znanje pa uporabljamo na številnih področjih. Večina izmed nas je diplomirala, magistrirala ali doktorirala na Oddelku za etnologijo na Filozofski fakulteti Univerze Ljubljana, ki se od študijskega leta 1990/91 imenuje Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo (OEiKA). V času mojega študija so na oddelku poučevali štirje profesorji, sedaj pa jih je precej več. Poleg OEiKA sta naši osrednji stanovski inštituciji še Slovenski etnografski muzej in Inštitut za slovensko narodopisje na ZRC SAZU (Znanstvenoraziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti) v Ljubljani, kjer so zaposleni raziskovalci. Etnologi delujejo tudi po drugih inštitutih (Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU, Inštitut za narodnostna vprašanja) in strokovnih službah, v vladnih uradih, v šolstvu, v splošnih knjižnicah, kjer jih večina skrbi za domoznansko gradivo, po pokrajinskih in medobčinskih muzejih, na Zavodu za varstvo kulturne dediščine in njenih območnih enotah, v nekaterih podjetjih in založniških hišah, v turizmu, v medijih, skratka povsod, kjer lahko s svojim širokim znanjem pomagamo reševati različne probleme s področja vsakdanjega življenja in razvoja slovenske družbe. Na splošno med sabo radi sodelujemo, ker nas je v primerjavi z drugimi humanisti malo, čisto normalno in nujno pa je, da tudi v naši stroki prihaja do različnih mnenj in pogledov na obravnavane pojme in stvari, o katerih razglabljamo največkrat na naših simpozijih in strokovnih srečanjih in v osrednji publikaciji, Glasniku Slovenskega etnološkega društva."

Je pravilen moj občutek, da je etnologija v zadnjem času pridobila na veljavi? Je to posledica povečanega zanimanja za našo kulturno dediščino, ki jo domnevno ogroža globalizacija? Ali k temu prispevajo tudi opusi nekaterih uglednih etnologov, kakršen je, deniva, prof. dr. Janez Bogataj, ki je že pravi guru slovenskega narodopisja ...

"Etnologi si že ves čas prizadevamo, da bi naša stroka pridobila na veljavi oz. da bi bilo naše znanje prepoznavno ne samo kot narodopisje, ampak da bi z njim lahko aktivno sodelovali pri ohranjanju narodove identitete. Naša najbolj prepoznavna metoda je terensko delo in na ta način se lažje približamo ljudem, jim prisluhnemo. Slovensko etnološko društvo preko delovnih skupin sistematično in skrbno pripravlja svoje programe in skrbi za promocijo etnološkega znanja, tako preko številnih javnih izobraževalnih programov (za ljubitelje etnologije, za domoznansko vzgojo najmlajših, pa tudi za etnologe na terenskih ogledih in etnoloških večerih), mednarodnih sodelovanj (z našimi zamejci, z mednarodnim festivalom Dnevi etnografskega filma, strokovnimi izmenjavami s kolegi iz drugih držav), z objavami zaokroženih raziskovalnih projektov in podeljevanjem Murkovih nagrad, priznanj in listin za najvišje dosežke v etnologiji. Kljub temu pa Slovenci še vedno najbolj poznajo delo prof. dr. Janeza Bogataja, ki je izmed nas najbolj prodoren."

Tita Porenta / Foto: Polona Mlakar Baldasin

"Gorenjci imamo še vedno zelo dobro ohranjene svoje narečne govore, krajino in pokrajino, naravno in kulturno dediščino in spomenike. Žal se pri gradnji in obnovah premalo upoštevajo stara rokodelska znanja, še zlasti pri obdelavi lesa ..."

Tita Porenta, za njo njena nova razstava / Foto: Polona Mlakar Baldasin

Februarja ste imeli v Dvorski vasi pri Radovljici strokovni posvet na temo "Etnologija in pokrajine na Slovenskem na primeru Gorenjske", zastavili ste si tudi vprašanje, "kaj lahko etnologi in kulturni antropologi doprinesemo h kulturni podobi in razumevanju pokrajin na Slovenskem". Kaj ste ugotovili?

"Slovensko etnološko društvo je februarja letos organiziralo že peti posvet na temo slovenskih pokrajin. S tem vprašanjem smo se ukvarjali že vsaj 30 let pred predlogom regionalizacije s strani države. Poleg Posavja, Koroške in Ljubljane smo se letos lotili še Gorenjske skozi perspektive historičnih in etnoloških vidikov proučevanja pokrajin na Slovenskem, naravne in kulturne dediščine ter pokrajinskih in krajevnih značilnostih kulture in identitete prebivalcev Gorenjske. Predstavile so se tudi na Gorenjskem delujoče organizacije, ki se s svojimi programi povezujejo z etnološko stroko, in gorenjski ljubitelji etnologije, SED pa je javnosti predstavil svoje programe, ki jih izvaja v sklopu delovnih skupin za ljubitelje etnologije in etnološko konservatorstvo. Ob posvetu smo izdali tudi zbornik prispevkov, ki smo ga posvetili prvi etnologinji muzealki, muzejski svetovalki iz Gorenjskega muzeja Anki Novak.

Etnologi imamo pomembno nalogo in priložnost pri krepitvi regionalne prepoznavnosti v povezavi z ljud-

ETNOLOGIJA

Snovanja

Nova stalna razstava o Alpini v Muzeju Žiri, podprta 20. aprila 2012. / Foto: Polona Mlakar Baldasin

mi, lokalnimi in regionalnimi skupnostmi. Naše ugotovitve so bile večplastne. V prvem sklopu so prispevki odgovorili na vprašanja, kako smo postali Gorenjci, Dolenjci, Notranjci, Štajerci, Korošci, Primorci in Prekmurci; kako to, da je Slovenija regionalizirana na zelo različne načine, katerih kriterijev še ne poznamo dovolj natančno in kako nam zgodovinski viri in različni metodološki pristopi k raziskovanju preteklosti lahko pomagajo razumeti današnje podobe Gorenjske. Zadnji poskus etnološke regionalizacije, ki sta jo pripravila dr. Janez Bogataj in dr. Vito Hazler, Slovenijo deli na kar 96 etnoloških območij, med njimi Gorenjsko kar na 18. Gorenjci imamo še vedno zelo dobro ohranjene svoje narečne govore, krajino in pokrajino, naravno in kulturno dediščino in spomenike. Žal se po ugotovitvah Mojce Tercelj Otorepec pri gradnji in obnovah premalo upoštevajo stara rokodelska znanja, še zlasti pri obdelavi lesa. Z vidika varovanja premične dediščine je Gorenjska dobro pokrita, saj zanjo skrbi kar šest muzejev in številni posamezniki s svojimi zasebnimi zbirkami. Etnologi smo jih pred leti evidentirali več kot 40. Med gospodarskimi panogami so na Gorenjskem najbolj značilne čevljarska, železarska, čipkarska, sitarska, slamnikarska, tekstilna in druge, ki so iz rokodelstva skoraj vse prerasle v industrijo. Ne smemo pozabiti tudi na nesnovno dediščino, ki jo v skladu z sprejeto Unescovo deklaracijo beležijo v Slovenskem etnografskem muzeju. Projektno delo je zelo živahno na regionalnih razvojnih agencijah (delujejo štiri) in Triglavskem narodnem parku, za zbiranje in hranjenje domoznanske literature skrbijo bibliotekarji v osmih splošnih knjižnicah."

Vaše matično delovno mesto kustosinje je zdaj že več let v Mestnem muzeju Radovljica. Če prav vem, se kustosu po slovensko reče varuh oziroma skrbnik. Kaj imate torej na skrbi v vašem muzeju?

"V občini Radovljica deluje kar pet muzejev, ki so združeni v javni zavod Muzeji radovljiške občine, in sicer imata v Radovljiški graščini svoj sedež in stalni razstavi Čebelarski in Mestni muzej, v renesančni Šivčevi hiši na Linhartovem trgu Galerija Šivčeva hiša, v Begunjah deluje Muzej talcev, v Kropi pa Kovaški muzej. Najmlajši med njimi je Mestni muzej Radovljica, v katerem sem se kot kustodinja zaposlila leta 2008. Moja naloga je, da v skladu s področno zakonodajo, načeli muzejske stroke, poklicne etike in lokalnim razvojem zbiram, proučujem, urejujem in dokumentiram, ohranjam in hranim ter posredujem spoznanja in informacije o kulturni dediščini, ki se po vsebini nanaša na življenje in delo A. T. Linharta in drugih razsvetljencev, stare Radovljice in krajev na levem bregu Save v občini Radovljica. V teh okvirih pripravljam razstave, proučujem predmete in drugo muzejsko gradivo, o tem pišem strokovne in poljudne prispevke, vodim skupine po muzeju in starem mestnem jedru, torej ne gre "za čuvanje razstav", ampak za precej širši in kompleksnejši spekter strokovnega dela, ki je potreben za opravljanje javne službe na področju varovanja premične kulturne dediščine in pripravo javnih programov."

Pokrovitelja in avtorica razstave pred Muzejem Žiri, 20. aprila 2012. Z leve: Matjaž Lenassi, direktor Alpine, Janez Žakelj, župan Občine Žiri, in Tita Porenta. / Foto: Polona Mlakar Baldasin

Kam sodi Mestni muzej Radovljica v slovenskem muzejskem kontekstu? Je eden boljših, dovolj prepoznaven?

"Mestni muzej Radovljica nima še prav dolge tradicije, zato se po velikosti zbirk težko primerja s fondi drugih mestnih muzejev v Sloveniji ali v Evropi. Kljub temu pa imamo jasno začrtano poslanstvo, vizijo in kvalitetno stalno razstavo, posvečeno enemu najpomembnejših osebnosti v slovenski kulturni zgodovini, razsvetljencu A. T. Linhartu, ki je bil leta 1756 rojen v Radovljici. V letih 2010 in 2011 smo pripravili tudi dve potujoči razstavi o Linhartu in o Blažu Kumerdeju, s katerima promoviramo dediščino 2. polovice 18. stoletja in Radovljice izven domačega kraja. Lani smo z 'Linhartom' gostovali v rodnem kraju njegovega očeta, v Ivančicah na Češkem, udeležila pa sem se tudi svetovnega kongresa proučevalcev 18. stoletja v Gradcu, na katerem sem predstavila dela Linharta, Kumerdeja, Janše in drugih slovenskih razsvetljencev. Poleg Linhartovega muzeja ima Mestni muzej Radovljica veliko možnosti tudi pri vzpostavitvi pouličnega muzeja na Linhartovem trgu, saj je stara Radovljica razglašena za arhitekturni in zgodovinski spomenik, velja pa za edino ohranjeno baročno mesto na Slovenskem. Iz arhitekturnega zornega kota jo je dodobra proučil pokojni dr. Cene Avguštin, v muzeju pa smo leta 2005 začeli izdajati zbirko Naše mesto in ljudje, v kateri objavljamo rezultate raziskav o radovljiških prebivalcih v preteklih stoletjih. Veliko se v raznih projektih povezujemo z gorenjskimi in drugimi slovenskimi muzeji."

Ena najboljših muzejskih razstav v zadnjem času je po mojem Slovenke v dobi moderne. Na njej sodelujete v predstavitvi radovljiške rojakinje Josipine Hočevar, ene od naših prvih "narodnih dam". Lani je minilo sto let od njene smrti, o njej pa, resnici na ljubo, ne vemo prav veliko. Kdo je bila ta plemenita gospa?

"Josipina Hočevar, roj. Mulley, je bila slovenska gospodarstvenica, mecenka in dobrotnica. S svojim delom in družbenim pogledom 19. stoletja je zaznamovala številna področja in območja, še posebej je sooblikovala življenje in razvoj obeh obsavskih mest, Radovljice, kjer se je leta 1824 rodila, in Krškega, kjer je živela 67 let in 1911 umrla. S svojo zavidljivo doto, razumno poroko ter trdim delom je skupaj s sposobnim in ambicioznim možem Martinom Hočevarjem ustvarila trdno gospodarstvo in premoženje, ki ga je v oporoki večinoma razdelila za javno dobro. Podprla je ustanovitev številnih izobraževalnih in dobrodelnih ustanov in si tako že za življenja prislužila tri visoka priznanja in spomenik na današnjem Linhartovem trgu za donacijo izgradnje radovljiškega vodovoda. Njen spomin so v letu 2011 v okviru Josipininega leta v obliki številnih prireditev obeležili tako v Radovljici kot v Krškem, oba mestna muzeja pa sta njeno dediščino in zgodbo predstavila najprej na stalni razstavi v Krškem, potem pa še na omenjeni razstavi v Muzeju novejše zgodovine Slovenije v Ljubljani. Več o njej si bodo bralci lahko prebrali ob koncu letošnjega leta, ko bo izšel zbornik prispevkov iz obeh kolokvijev, posvečenih Josipini Hočevar ob stoletnici njene smrti."

V svoji stroki veljate za najboljšo poznavalko čevljarstva z etnološkega in muzejskega vidika. Pred radovljiškim ste bili zaposleni v Tržiškem muzeju, ki ima tudi čevljarsko zbirko. Vaša strokovna referenca pred razstavo v Žireh pa je tudi magistrsko delo Tovarna Peko v času Petra Kozine (1903-1930), ki ste ga zagovarjali leta 2007. To je ena od velikih industrijskih zgodb na Gorenjskem in na Slovenskem in čudi me, da niso v sedanjem Peku oziroma v Tržiču tega temeljnega dela o svoji zgodovini natisnili v knjigi. Si za to ni nihče prizadeval? Bi si vi to želeli?

"Varovanje čevljarske dediščine je bila moja prva poklicna priložnost, ki sem jo dobila leta 1990 kot kustosinja v Tržiškem muzeju. V lokalnih muzejih se sicer ne moreš ukvarjati samo z eno tematiko, kljub temu pa je Tržič poleg Žirov in Turnišča le veljal za enega najbolj čevljarskih krajev in ima zelo obsežno čevljarsko zbir-

"Krize so bile in bodo. Ljudje so se nanje odzivali različno uspešno, vedno pa se je bilo z njimi treba spoprijeti. Etnologi proučujemo odzive ljudi na uradne dekrete od zgoraj, pravzaprav zgodovino od spodaj navzgor ..."

ETNOLOGIJA

Snovanja

ko, ki jo je bilo treba urediti. Konec 80. let je bil ravno v Tržiškem muzeju pripravljen projekt za ustanovitev Slovenskega čevljarskega muzeja, ki ne bi vključeval samo dediščine tržiških čevljarjev, ampak povezoval tovrstno raziskovanje po vsej Sloveniji. Žal zaradi dogodkov in okoliščin, ki so v začetku 90. let povzročili propad precej čevljarskih tovarn, ki bi sicer materialno podprle te raziskave, se projekt v tem obsegu ni izvajal, je bilo pa v dobrih 15 letih narejenega precej. Pripravila sem številne razstave, veliko publicirala izsledke svojega dela in med drugim uspešno zagovarjala celo magistrsko delo o poslovni poti Petra Kozine, ustanovitelja tovarne Peko. Tako sem pač med kolegi postala prepoznavna po čevljarski tematiki in veseli me, če lahko s svojim znanjem pomagam na svetlo tudi drugim čevljarskim zgodbam, čeprav se s tem v sedanji službi ne ukvarjam.

Peko v letu 2013 obeležuje 110-letnico. V okviru priprav na to obletnico smo se v podjetju na začetku tega leta začeli pogovarjati o možnostih finančne podpore za izdajo monografije o Petru Kozini, poleg tega pa načrtujemo še izvedbo nekaterih drugih skupnih idej. Včasih je treba pač počakati na pravi trenutek in voljo, sicer pa je delo raziskovalca in varuha kulturne dediščine vedno 'tek na dolge proge'. Iz zgodbe Petra Kozine sem se med drugim naučila, da tudi podjetja oz. svoje tovarne ne moreš zgraditi kar čez noč, pa če si še tako prizadevaš."

Pred leti smo se tudi v Muzejskem društvu Žiri po prenovi Stare šole odločili še za ureditev žirovske čevljarske zbirke. Ko sem kot predsednik žirovskega muzejskega društva iskal primernega sodelavca za to nalogo, sem se za mnenje obrnil tudi na prof. dr. Marijo Stanonik in vašo kolegico Ivano Leskovec, direktorico Mestnega muzeja v Idriji - obe sta mi za postavitev nove stalne razstave priporočili vas. In ste jo postavili. Kako ste sami pri sebi doživljali svoje sodelovanje z žirovskimi čevljarji in drugimi Žirovci?

"Zame je bila priložnost od blizu spoznati žirovsko muzejsko zbirko izjemna strokovna čast, če pomislim, da je pred 20 leti tako nesrečno padla v vodo ideja o osrednjem centru za proučevanje slovenskega čevljarstva s sedežem v Tržiču in ne v Žireh. Kdo bi si mislil, da bom nekoč držala v rokah žirovske čevlje in rišpate, pa prototip Himalajskega čevlja, ki so ga razvili v Alpini, brala žirovske poglede na organizacijo izobraževanja čevljarjev, razmišljala, kako poskrbeti za prave postopke pri ohranitvi materialov, iz katerih so bili narejeni Alpinini smučarski čevlji ... Res lepa izkušnja, čeprav zelo zahtevna naloga, kajti od Radovljice do Žirov je 60 km ali uro in četrt vožnje, pa ravno toliko nazaj. Gradivo sem spoznavala ob popoldnevih, za vikend, med dopustom, s številnimi časovnimi prekinitvami, ker je imelo delo v matičnem muzeju prednost. Zaradi visokih stroškov prevoza sem se morala odpovedati poglobljenemu spoznavanju terena in ljudi, zaradi česar razstava žal še vedno ni zaključena tako, kot bi si želela. Drugi problem je predstavljal majhen razstavni prostor. Na skromnih 16 m2 /prvi, obrtniški del razstave jih ima 36, op. M. N./ sem morala predstaviti bistvo blagovne znamke Alpine, kar pomeni, da zajema razstava le zelo majhen košček vseh pogledov na industrijsko dediščino. Delo se je zame šele pravzaprav začelo, vendar pa bi rada v nadaljevanju priporočila, da zbirko prevzame kdo od mlajših kolegov, ki bo s srcem pristopil k nadaljevanju dela. Z veseljem mu bom pri uvajanju pomagala. Sicer pa sem bila pri vseh žirovskih informatorjih lepo sprejeta in zahvaljujem se jim za pomoč in informacije. Prav tako hvala tudi ožji ekipi, predsedniku Muzejskega društva Žiri Mihu Nagliču, skrbniku muzejskih zbirk Roku Klemenčiču, oblikovalki Beti Poljanšek Koman in alpincu Marku Kavčiču, ki smo izbrane vsebine oblikovali v razstavo. Vse priznanje Alpini in Občini Žiri, da sta finančno in materialno podprli naše delo in tako dodali številnim jubilejnim zbornikom, ki so ponesli spomin na žirovsko čevljarstvo izven kraja, še to razstavo."

Žirovski razstavi ste izbrali naslov "Lepšega pač ni na svetu kot je naš čevljarski stan ..." Lepo, po nekem starem napevu. A v teh časih se to sliši zelo arhaično in skoraj cinično. Je poslanstvo etnologije in muzejev tudi v tem, da ohranijo svetle in lepe strani nekdanjih zgodb?

"Nekdanje zgodbe je treba zapisati v čim bolj verodostojni obliki, čemur pravimo kritika (ne kritiziranje!) ali celovit pretres virov. Če bi jih gledali samo s svetle strani, se iz njih ne bi kaj dosti naučili, če bi gledali samo napake, pa tudi ne. Podobno je pri posredovanju zgodb in dediščine. V muzejih dediščino interpretiramo v raznih kontekstih. Zato se mi izbrani naslov žirovske razstave ne zdi ne arhaičen ne cinično. Ima tudi podnaslov: Čevljarstvo na Žirovskem skozi čas. Razne stereotipne predstave o težkem in nevzdržnem načinu življenja čevljarjev do ustanovitve Alpine izvirajo iz današnjega zornega kota, iz zornega kota povojne ideologije, z romantičnim ali nekritičnim odnosom do dediščine. V kontekstu časa so imeli ljudje drugačne možnosti, drugačne perspektive in druge vrednote. Čeprav je danes čevljarjev že zelo malo, ne poznam nikogar, ki se ne bi pohvalil s svojim poklicem; se pa stvari počnejo v drugačni obliki, tako, da se da preživeti. Ko se s tem ne bo več dalo preživeti, se bo treba lotiti česa drugega. Na to etnologi in muzealci ne moremo vplivati, skušamo pa spreminjanje stanja in procese beležiti, ohraniti in se iz izkušenj posameznikov ali generacij naučiti kaj koristnega."

Tita Porenta in Nejko Podobnik, dolgoletni urednik časopisa Delo življenje, glasila Alpine, ki izhaja od 1962. / Foto: Polona Mlakar Baldasin

Vi delate v pravem, poklicnem muzeju. Kakšne pa so po vašem možnosti delovanja muzejskih zbirk, kakršna je, deniva, žirovska?

"Muzeji so v slovenski zakonodaji opredeljeni kot inštitucije za varovanje premične kulturne dediščine, kulturna dediščina pa se lahko varuje tudi izven njih. Slovenska zakonodaja šele v zadnjem Zakonu o varstvu kulturne dediščine opredeljuje vsebino treh kategorij 'dobrin, podedovanih iz preteklosti' oz. njihov status, ki po določenih kriterijih lahko postane kulturna dediščina, nacionalno bogastvo ali kulturni spomenik. Če bi se vsak znani lastnik in/ali upravljavec teh treh kategorij gradiva zavedal svojih pravic in dolžnosti, ne vidim nobenega problema v delovanju muzejskih zbirk. Ker pa vsi vemo, da v praksi temu ni tako, se je treba vsakega posameznega primera lotiti posebej in skušati najti optimalno rešitev, da se kulturna dediščina reši in ohrani na ustrezen način in pod pogoji, ki so trenutno na voljo, z zavedanjem določenega poslanstva zbirke in njene perspektive."

Kakšna so vaša strokovna in osebna pričakovanja v teh kriznih časih? Bodo muzeji krizo preživeli? Etnologiji in kulturni antropologiji snovi gotovo ne bo zmanjkalo?

"Krize so bile in bodo. Ljudje so se nanje odzivali različno uspešno, vedno pa se je bilo z njimi treba spoprijeti. Etnologi proučujemo odzive ljudi na uradne dekrete 'od zgoraj', pravzaprav zgodovino od spodaj navzgor. Osebne in kolektivne izkušnje v premagovanju življenjskih situacij smo etnologi že pred več kot desetletji začeli beležiti v zbirkah življenjskih zgodb, vendar so za povprečne bralce premalo zanimive, ker niso olepšane s fikcijo in spektakli. Meni osebno moj poklic pomeni način življenja, skozi poante preteklih zgodb rešujem tudi osebne probleme."

Spoštovana sogovornica in sotrudnica v domoznanskih rečeh, najlepša hvala za te izčrpne in poučne razlage in veliko uspehov v poklicnem delu tudi v prihodnje! Pa da bi z navdihom iz minulih zgodb rešili še marsikateri osebni in skupni problem!

"Etnologi si prizadevamo, da bi bilo naše znanje prepoznavno ne samo kot narodopisje, ampak da bi z njim aktivno sodelovali pri ohranjanju narodove identitete. Naša najbolj prepoznavna metoda je terensko delo, z njim se lažje približamo ljudem, jim prisluhnemo."

Na podelitvi Murkovih nagrad, priznanj in listin, Destrnik, 18. novembra 2011. Spredaj sedijo nagrajenci, z leve: mag. Marjetka Balkovec Debevec, prof. Janez Dolenc in Primož Hieng. Za njimi stojijo: župan Franc Pukšič, mag. Tita Porenta, prof. dr. Janez Bogataj. / Foto: Alenka Čas

V SPOMIN

Snovanja

Umrl je Franc Drolc (1939-2012), slovenist, prešernoslovec, pesnik, prevajalec, urednik, publicist in bibliotekar, tudi nekdanji sodelavec Gorenjskega glasa in naših Snovanj. Njegovemu spominu posvečamo to stran.

Ta žlahtni kulturnik

Enkrat smo se menili, a ne dovolj zares zmenili, da bomo šli, ko bo dr. Olof v Kranju, skupaj na kosilo. A se, žal, to ni zgodilo. Zdaj gospoda Drolca ni več in je zares prepozno. No, brali ga bomo pa še, njegovi zadnji knjigi sta res žlahtni kulturniški brevir.

Miha Naglič

Franc Drolc, za domače in za prijatelje Frane, se je rodil 21. junija 1939 v Motniku. Tu je hodil v osnovno šolo, na nižjo gimnazijo na Vranskem, v gimnazijo pa v Kamniku. Slavistiko je študiral na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Tu je 1962 diplomiral z nalogo Slovenska radijska igra 1949-61. V letih 1964-66 je bil lektor slovenščine na Jagelonski univerzi v Krakovu, 1966-69 pa na Vseučilišču v Zagrebu. Pozneje je bil tri leta tudi lektor v Trstu in 19 let v Celovcu, kamor se je na delo vozil enkrat na teden. Krakovska leta je označil za intelektualno najbogatejša, zagrebška pa sploh za najlepša v svojem življenju. Leta 1970 je postal vodja Študijske knjižnice v Kranju in v njej delal več kot tri desetletja, do upokojitve (2003). Napisal ali uredil in objavil je vrsto knjig, pesmi, člankov, prevodov. Skupaj s Francetom Pibernikom je urejal zbirko Prešernova pot v svet, v kateri je izšlo osem dvojezičnih izborov Prešernovih pesmi. Po očetu, ki je bil organist ter odličen amaterski igralec in režiser, in po materi, ki je bila cerkvena pevka, je podedoval posluh in se navzel tudi teh veščin; med drugim je igral v Šentjakobskem gledališču v Ljubljani in pel pri cerkvenem zboru na Zlatem polju v Kranju, dostikrat tudi na motniškem koru. Po nastopu službe v osrednji gorenjski knjižnici je namreč ves čas živel razpet med Kranjem in rodnim Motnikom. Mestna občina Kranj mu je leta 2000 podelila Veliko Prešernovo plaketo. Umrl je 3. aprila 2012 v svojem stanovanju v Kranju, pokopali so ga v rodnem Motniku, na veliki ponedeljek, 9. aprila. Ob slovesu sta mu spregovorila prijatelja in sodelavca prof. France Pibernik in nemški slovenist dr. Klaus Detlef Olof, rojakinja Ančka Podbevšek, predsednica motniškega društva Utrip pod lipo domačo, in sestra Marina Drolc, s katero sta bila zelo povezana in je zanj v času njegove bolezni največ skrbela.

V zadnjih letih je pokojni izdal dve knjigi, dragoceni zanj in za nas. Prva je **Trenutki tišine za Prešerna** (izdal Gorenjski muzej, Kranj, 2009). V knjižici so njegovi nagovori, ki jih je imel od leta 1983 ob vseh obletnicah pesnikove smrti v Prešernovem gaju v Kranju. Pa navedimo odlomek iz tistega, ki ga je imel 9. februarja 2001. V njem je Pesniku osebno poročal o prevodu njegovih pesmi v kitajščino. "Spoštovani ljubitelji Prešerna!" /Tako se začno vsi nagovori./ "Predsinočnjim smo na Tomšičevi v Ljubljani v prostorih Društva slovenskih književnikov dali v roke literarnega občinstva v seriji dvojezičnih izdaj Sonetnega venca slovensko-kitajsko knjižico s to osrednjo Prešernovo pesnitvijo. Prireditev se je dogodila v prav komorni zasedbi in v popolnem medijskem brezvetrju ter je izzvenela v svečano in pretresljivo sklepno branje Prešerna po nemško in po kitajsko. Gospa s Kitajskega si je želela prebrati Magistrale, prisotni pa smo jo spremljali po natisnjenih pismenkah besedila: s kadencami je prekinjala enote kvartetnega in tercetnega dela Magistrala in - začudeni nad nerazumljivostjo ubeseditve - smo prisotni razumeli, kot da je bilo povedano po naše, poslednji verz 'In gnale bodo nov cvet bolj veselo'. Dopolnilo se je spoznanje iz evangelija po Luki: 'Mi pa smo bili priče teh stvari.'"

Svoje življenje in delo pa je povzel v knjigi z naslovom **Meseci globoke rose** (samozaložba, Motnik, 2010). Knjiga ima štiri dele. V prvem so mladostne in poznejše pesmi, v drugem izbrane študije in članki (nekaj tudi iz Gorenjskega glasa in Snovanj), v tretjem obsežen intervju (na 80 straneh), ki sta ga naredila s Francetom Pibernikom, v četrtem izčrpna bibliografija. Predzadnje vprašanje intervjuja se glasi: "Tvoja pesniška mapa sicer leži zaprta v miznici, a ni prazna. Na poseben način izstopa motiv Evridike: kaj pravzaprav zaobjema ta skrajni intimni lirični cikel?" Odgovor: "Evridika je svečenica. Vsa obredna je, zato tudi privlači. Bila je iz antičnega sveta, zato je bila drugačna od Bojanove Ajdinje. Bila je vsa zemeljska in moja, le da sem moral spoznati, da ni niti zemeljska, ne moja. Zmeraj mi je prinašala pridih božjosti, jaz pa ji nisem mogel vračati kaj drugega kot desetletja zvestobe, kar je vedno cenila. Včasih so se predstave tudi zamešale, saj 'te srce ne prepozna več prav natanko'. Vsako pesem sem pilil deset let, le zadnje čase se dogaja nekaj čudnega, da ne zadošča več opredelitev desetletja, ampak bruhajo drugačni stihi. Evridika, kdorkoli se že skriva pod naplavinami desetletij, mi je pomenila stik z domom, tudi s tradicijo: pesmi pa niso bile za objavo, vsaka je bila zapisana v 'enem samem izvodu, odposlana in sprejeta, kakor se spodobi', kar drži včasih tudi samo pogojno. Kar poglej, kako stopicam vsako nedeljo za gospemi s kora in pristopam k obhajilu. Zmeraj sediš nekje zadaj in me ne razumeš. Jaz pa hočem biti med svojimi ljudmi, da bi mi bilo življenje vsaj nekoliko manj pošastno. Tudi Evridika navsezadnje svojemu Orfeju ne more prinesti vsega na tem svetu."

Kdo je bil pravzaprav ta žlahtni in skrivnostni kulturnik z gorenjskega vzhoda? Po njegovi smrti mi je žal, da ga nisem osebno spoznal. Bral sem ga, nekajkrat sva se slišala po telefonu. Pred dvema letoma mi je posredoval predlog, da bi v Snovanjih objavili novi prevod Prešernovih Sonetov nesreče v nemščino, naredil ga je njegov prijatelj Klaus Detlef Olof. In smo ga objavili, čez dve strani in dvojezično, bilo je res nekaj posebnega. Takrat smo se tudi menili, a ne dovolj zares zmenili, da bomo šli enkrat, ko bo dr. Olof v Kranju, skupaj na kosilo. Pa se, žal, tudi to ni zgodilo. Zdaj pa gospoda Drolca ni več in je zares prepozno. No, brali ga bomo pa še, zgoraj omenjeni knjigi sta res žlahtni kulturniški brevir.

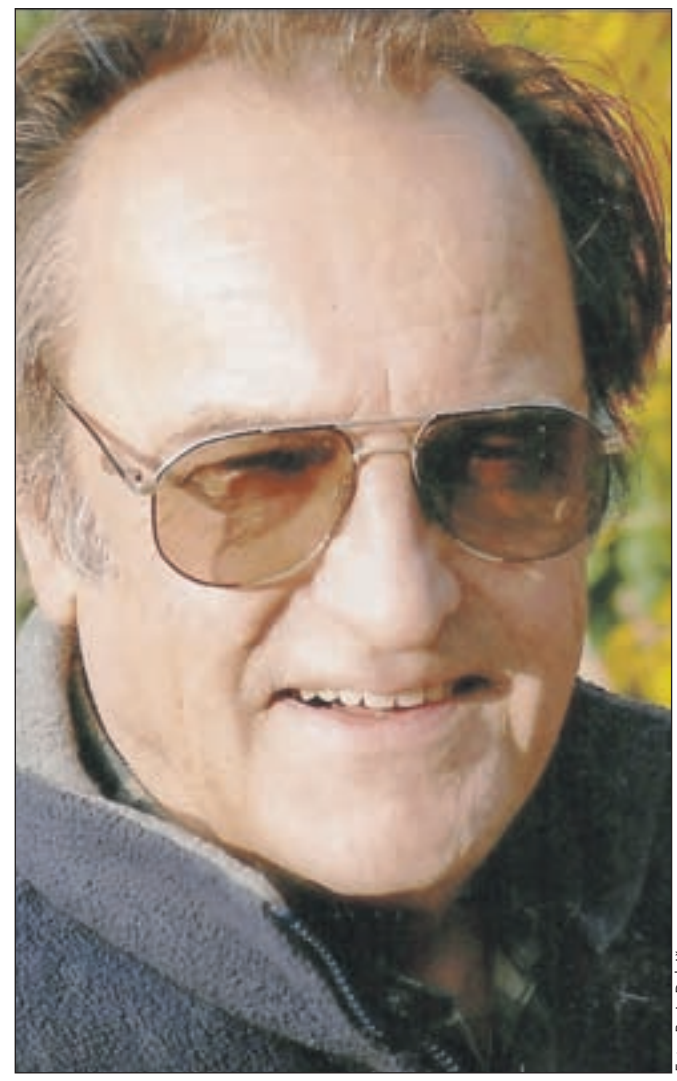

Franc Drolc na domačem dvorišču v Motniku, 2007

Drolčev rodni Motnik na naslovnici njegove knjige, 2010

Franc Drolc po diplomi v letu 1963

Franc Drolc, vodja študijskega oddelka Osrednje knjižnice Kranj, 1975

Evridika 80

Pridi, molila bova,
drugače ne hodi:
tu ni ne milosti ne
naročja.

Odhajal boš vsakokrat
bogatejši
za novo kapljo gorja.

Greh tvoj je strašen:
klical si me sredi
groze noči,
in to po imenu!

Pridi, molila bova.

(Meseci globoke rose, 2010)

GALERIJA

Snovanja

V Mali Galeriji v Kranju bo še do 7. maja odprta razstava slik akademske slikarke Irene Jeras Dimovske, konservatorke in restavratorke, ki je v Gorenjskem muzeju zadolžena za likovno in poslikano etnološko dediščino.

V ospredju sta narava in človek

IRENA JERAS DIMOVSKA, AKADEMSKA SLIKARKA

IGOR KAVČIČ

Ne, akademska slikarka Irena Jeras Dimovska ni bila ena tistih otrok, ki so že v osnovnošolskih letih izstopali pri likovnem pouku. "Nikoli nisem bila najboljša, čeprav sem pogosto risala tudi za druge sošolce, da so ti dobili boljšo oceno. Sledila je kranjska gimnazija, veselje za umetnostno zgodovino in likovne delavnice pri Štefanu Simoniču - Pišti na takratni Zvezi kulturnih organizacij. On mi je bil vedno v spodbudo pri mojih likovnih snovanjih. In kasneje tudi Herman Gvardjančič in Zmago Puhar. Ko sem se odločala za študij, sem doma rekla, da me zares veseli samo slikarstvo," se spominja Jeras Dimovska, ki je najprej študirala likovno smer na Pedagoški fakulteti, hkrati pa vztrajala, da se vpiše na Akademijo za likovno umetnost. Na prvi ji še danes manjka le diploma, saj jo je čisto slikarstvo premamilo do te mere, da se tja nikoli ni vrnila. Njen mentor je bil prof. Andrej Jemec. V četrtem letniku je spoznala bodočega moža, prav tako slikarja Bogeta Dimovskega in prav on je bil tisti, ki ji je predlagal, naj nadaljuje postdiplomski študij še na smeri restavratorstvo. To je danes njen poklic.

Irena Jeras Dimovska sredi dela v restavratorski delavnici Gorenjskega muzeja

Za restavratorja so vsi avtorji enaki

Po študiju je bila nekaj časa na svobodi, ko se je v začetku devetdesetih sprostilo mesto restavratorja v Gorenjskem muzeju, pa je stopila na poklicno pot restavratorke in konservatorke za likovno in poslikano etnološko dediščino. "Svoj poklic imam zelo rada in ga na neki način povezujem tudi s slikarstvom. Poklicno se seznanjam s starejšimi avtorji, tako uglednimi slikarji kot z ljudsko ustvarjalnostjo," razlaga sogovornica in dodaja: "Pri restavratorstvu ne smeš biti kritik, ne smeš ločevati med boljšimi in slabšimi avtorji, vse je potrebno obravnavati enako." V stroki se tudi vseskozi izobražuje in redno spremlja novosti na tem področju. Kot pravi, jo včasih kar moti, ker ji pri obilici praktičnega dela na muzejskih predmetih zmanjkuje časa za kakšen poglobljen strokovni zapis.

Figura in abstraktno v soju barv

Že na akademiji jo je privlačila abstraktna umetnost, hkrati pa je imela vedno odnos tudi do figuralike. Človeška figura je namreč vse do danes ostala v središču njenega likovnega ustvarjanja. Na začetku je ustvarjala iz različnih materialov, tudi iz gline. "V mladih letih sem bila bolj zadržana, kar se je odražalo tudi na mojih slikah, kasneje je moj pristop k slikanju postajal drugačen, hkrati pa sem se tudi sama značajsko spreminjala. Najbrž je vplivalo tudi to, da moja osnovna eksistenca ni odvisna od slik."

Irena je človeško figuro in kasneje tudi akt nekako prinesla s seboj z akademije. Njene figure so mogoče nedoločljive in na gledalca delujejo predvsem kot oblika, a zanesljivo z vsemi potrebnimi proporci, ki opredeljujejo človeka. Zakaj ženski akt? "Zakaj pa ne, saj ženske tudi znamo žensko naslikati, mogoče še boljše kot moški," odgovarja Irena in dodaja, da niti ne gre toliko za žensko, kot pa za človeka: "Bistvo mojega slikanja so barve, tako razpoloženjsko kot likovno. Včasih sama sebe zalotim, kako v zimskem času slikam s toplejšimi barvami, pomladi in poleti pa so moje slike bolj hladne." Sicer pa običajno začne z abstraktno kompozicijo, naravo, v katero postopoma vgrajuje figuro, človeka. Blizu so ji zemeljske barve, saj obožuje vse, povezano z naravo. Narava in figura se nekako stapljata med seboj. Pri slikanju uporablja tudi druge materiale, papir, tkanino ...

V zadnjih letih slika tudi s pomočjo sodobne tehnologije na grafično tablico. Jeras Dimovska tak način slikanja imenuje svetlobno mešanje barv. "Pri tovrstnem slikanju prav uživam, vseskozi imam občutek, da barve kar žarijo na ekranu. Na tablico delam že približno dve leti in mi gre odlično," razlaga slikarka in dodaja, da razlike s klasičnim slikanjem seveda so. Ni poteze čopiča, kot jo imaš lahko pred slikarskim platnom.

Oboje, klasika in računalnik

Na tokratni razstavi v Mali galeriji so na ogled tako njene slike na platnu kot računalniški printi, slike, ki jih je ustvarila na grafično tablico. Obiskovalcu prepuščamo, naj opazi razliko. "Seveda klasičnega slikanja ne bom opustila, prav tako pa bom še naprej razvijala delo z grafično tablico," razlaga Jeras Dimovska in dodaja, da jo vse bolj vleče v abstrakcijo, pri čemer upa, da ne bo nikoli izgubila figure, svojega človeka.

"Vse bolj me vleče v abstrakcijo, pri čemer upam, da ne bom nikoli izgubila figure, mojega človeka."

V svetlobnem mešanju barv

RAZUBDIN GG
PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

Pred kratkim smo dobili miss športa Slovenije 2012. Več na strani 21 / Foto: Zaklop

GLASOV ODER

PEVSKI VEČER NA KOKRICI

Vokalna skupina Kokr'čan je priredila že sedemnajsti pevski večer z gosti in navdušila številno občinstvo.

18

KULTURA

BISERČKI IZ ŠESTIH MUZEJEV

Na razstavi Zakladi Gorenjske v Galeriji Ivana Groharja v Škofji Loki se predstavlja vseh šest muzejev Gorenjske.

19

LJUDJE

GLASBA IN LEPOTA NA KUPU

Ponavadi gredo na lepotnih izborih glasba, vezna beseda in lepa dekleta z roko v roki. Tokrat se je vse zvrstilo v enem vikendu. / Foto: Matic Zorman

21

GLASOV ODER, KINO, VREME

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Ponedeljek, 30. 4.
21.40 VSE ZA DENAR
13.00, 15.10, 17.20, 19.30 ZRCALCE, ZRCALCE, sinhroniziran
12.00, 18.10 TITANIK, 3D
12.40, 19.10, 21.30 AMERIŠKA PITA: OBLETNICA
15.40, 21.50 BOJNA LADJA
15.00 KUPILI SMO ŽIVALSKI VRT
17.30 MASAKER

Torek, 1. 5.
21.40 VSE ZA DENAR
13.00, 15.10, 17.20, 19.30 ZRCALCE, ZRCALCE, sinhroniziran
12.00, 18.10 TITANIK, 3D
12.40, 19.10, 21.30 AMERIŠKA PITA: OBLETNICA
15.40, 21.50 BOJNA LADJA
15.00 KUPILI SMO ŽIVALSKI VRT
17.30 MASAKER

Sreda, 2. 5.
21.40 VSE ZA DENAR
13.00, 15.10, 17.20, 19.30 ZRCALCE, ZRCALCE, sinhroniziran
12.00, 18.10 TITANIK, 3D
12.40, 19.10, 21.30 AMERIŠKA PITA: OBLETNICA
15.40, 21.50 BOJNA LADJA
15.00 KUPILI SMO ŽIVALSKI VRT
17.30 MASAKER

PLANET TUŠ, KRANJ

Ponedeljek, 30. 4.
18.00 EKSOTIČNI HOTEL MARIGOLD
11.30, 13.50, 16.15, 18.35 ZRCALCE, ZRCALCE, sinhroniziran
11.00, 13.00, 15.00, 17.00 DELFIN, sinhroniziran
11.50, 18.50, 20.50 PROJEKT X
12.00, 15.10, 20.40 BOJNA LADJA
21.00 TALISMAN
19.30 TITANIK, 3D
19.00, 21.20 AMERIŠKA PITA: OBLETNICA
14.00, 16.00 LORAX, sinhroniziran
12.50, 15.20, 17.20 LORAX, 3D, sinhroniziran

Torek, 1. 5.
18.00 EKSOTIČNI HOTEL MARIGOLD
16.15, 18.35 ZRCALCE, ZRCALCE, sinhroniziran
17.00 DELFIN, sinhroniziran
18.50, 20.50, 22.50 PROJEKT X
20.40, 23.25 BOJNA LADJA
21.00, 23.20 TALISMAN
19.30 TITANIK, 3D
19.00, 21.20, 23.40 AMERIŠKA PITA: OBLETNICA
16.00 LORAX, sinhroniziran
17.20 LORAX, 3D, sinhroniziran

Sreda, 2. 5.
19.00 ULIČNI PLES 2, 3D
18.00 EKSOTIČNI HOTEL MARIGOLD
11.30, 13.50, 16.15, 18.35 ZRCALCE, ZRCALCE, sinhroniziran
11.00, 13.00, 15.00, 17.00 DELFIN, sinhroniziran
11.50, 18.50, 20.50 PROJEKT X
12.00, 15.10, 20.40 BOJNA LADJA
21.00 TALISMAN
19.30 TITANIK, 3D
21.20 AMERIŠKA PITA: OBLETNICA
14.00, 16.00 LORAX, sinhroniziran
12.50, 15.20, 17.20 LORAX, 3D, sinhroniziran

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

PEVSKI VEČER NA KOKRICI

Vokalna skupina Kokr'čan je priredila že sedemnajsti pevski večer z gosti in navdušila številno občinstvo.

Suzana P. Kovačič

Kokr'čani pravijo, da je pevski večer njihovo darilo zvestim poslušalcem, ki jih vztrajno spremljajo na pevski poti. Prireditev je bila pred kratkim v Domu krajanov na Kokrici, poleg Vokalne skupine Kokr'čan, ki jo vodi Ignac Gorjanc, so nastopili pevci Moškega pevskega zbora Štingl'c iz Borovnice pod vodstvom Albina Koširja, Ženski pevski zbor Plamenke iz Preddvora pod vodstvom Sonje Puzin, Moški pevski zbor Bizeljsko pod vodstvom Vinka Žerjava, Škofjeloški oktet pod vodstvom Andreja Žagarja in citrarka Damjana Praprotnik iz Dvorij pri Cerkljah. "Brez lepe pesmi, ubranega petja bi bila slovenska dežela siromašna," je občinstvo v lepo slovensko pesem z besedo popeljala voditeljica Mihaela Kolenc. Nenad Kastelic in Simon Kumer iz Vokalne skupine Kokr'čan sta ob tej priložnosti prejela srebrno priznanje za petnajst let dela v kulturi, podelil jima ga je Vladimir Brlek, vodja OI JSKD Kranj. Kokrčani bodo s celovečernim koncertom v prihodnjem letu praznovali dvajseto obletnico delovanja.

Kokr'čani so občinstvo v pevski večer popeljali s pesmijo Tam, kjer pisana so polja (Viktor Markič, Danilo Bučar) ... / Foto: T. K.

Poroke, rojstva, obletnice, zabave ...

Delite osebno srečo z bralci in vaše predloge sporočite Alenki Brun po e-pošti: alenka.brun@g-glas.si ali po telefonu: 041/699 005.

Kamnik

Uspeh mladih kamniških pesnic

Učenke Osnovne šole Marije Vere so se udeležile že 6. mednarodnega festivala otroške poezije Dječije carstvo, ki je aprila potekal v Banjaluki. Kot nam je povedala njihova mentorica Mojca F. Lukežič, je na festival letos prispelo kar 2046 pesmi iz 93 krajev in 135 osnovnih šol. Najboljše pesmi so organizatorji objavili v zborniku, med drugim so tako objavili tudi pesmi Maje Strle, Katarine Trobevšek in Aje Zajc. Slednja je bila skupaj z drugimi 57 najboljšimi pesniki povabljena na vrhunec festivala v Banjaluko, kjer je svojo pesem deklamirala pred polno dvorano mestnega gledališča Jazavac. Za mlado pesnico je bila to že druga udeležba na sklepni prireditvi tega festivala, za svojo pesem Jesen pa je letos prejela nagrado za 3. mesto v kategoriji učencev od 1. do 5. razreda. **J. P.**

Aja Zajc osvojila 3. mesto na mednarodnem festivalu otroške poezije. / Foto: Mojca F. Lukežič

LAŽJI SUDOKU

9			2		1			7
7		1	9	6				5
	4		8			9		3
5		6		1			4	
	9	7				3	8	
	8			4		2		6
8		5			3		7	
3				7	2	6		8
2			1		6			

Rešitev:

9	5	8	2	3	1	4	6	7
7	3	1	9	6	4	8	2	5
6	4	2	8	5	7	9	1	3
5	2	6	3	1	8	7	4	9
4	9	7	6	2	5	3	8	1
1	8	3	7	4	9	2	5	6
8	6	5	4	9	3	1	7	2
3	1	4	5	7	2	6	9	8
2	7	9	1	8	6	5	3	4

TEŽJI SUDOKU

		1			3	5		
	6	4						
3					6	7		
2			9				7	
			4		2			
	5				8			6
		8	2					4
						1	5	
		5	7			9		

Rešitev:

7	2	1	8	4	3	5	6	9
5	6	4	1	9	7	8	2	3
3	8	9	5	2	6	7	4	1
2	1	3	9	6	5	4	7	8
8	9	6	4	7	2	3	1	5
4	5	7	3	1	8	2	9	6
9	3	2	6	8	4	1	5	7
1	7	8	2	5	9	6	3	4
6	4	5	7	3	1	9	8	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.

Sestavila: P. F.

tedenska vremenska napoved

			setveni koledar	obremenitev	vzhod	zahod
1. 5.	tor.	Jože	plod		5.48	20.10
2. 5.	sre.	Boris	plod do 16h, korenina od 17h		5.47	20.12
3. 5.	čet.	Aleksander	korenina		5.45	20.13
4. 5.	pet.	Cveto	korenina		5.44	20.14
5. 5.	sob.	Angel	korenina do 17h		5.42	20.16
6. 5.	ned.	Janez	cvet od 18h ○		5.41	20.17
7. 5.	pon.	Stanko	list od 15h		5.40	20.18

desetdnevna napoved

torek 1.5.	sreda 2.5.	četrtek 3.5.	petek 4.5.	sobota 5.5.	nedelja 6.5.	ponedeljek 7.5.	torek 8.5.	sreda 9.5.	četrtek 10.5.
9/25°C	8/25°C	11/22°C	7/21°C	8/22°C	11/17°C	9/19°C	9/21°C	10/25°C	10/25°C

KULTURA

ŠEST MUZEJEV ENE GORENJSKE

Igor Kavčič

1. stran

Preteklo sredo je Galerija Ivana Groharja na škofjeloškem placu, uradno pa Mestnem trgu, gostila cvet gorenjskega muzealstva. Močna zasedba muzealcev iz vseh gorenjskih muzejev na odprtju ene razstave je bila tokrat nedvomno rezultat medsebojnega sodelovanja pri pripravi - lahko bi rekli megarazstave, pa ne po velikosti, ampak po načinu, kako je pripravljena. Razstava s pomenljivim naslovom ***Zakladi Gorenjske*** je namreč skupen projekt vseh šestih gorenjskih muzejev: Loškega muzeja, Gorenjskega muzeja iz Kranja, Gornjesavskega muzeja z Jesenic, Medobčinskega muzeja Kamnik, Muzejev radovljiške občine in Tržiškega muzeja. Kustosi iz vsakega izmed njih so pripravili nekaj predmetov, ki jih sicer hranijo v matičnih zbirkah in depojih. Kot je povedala tokratna gostiteljica, direktorica Loškega muzeja **Jana Mlakar**, se muzeji predstavljajo s petimi do desetimi predmeti iz svojih zbirk. Tako nas domači kustos, sicer tudi koordinator celotne razstave, **Jože Štukl** popelje v srednji vek. "Škofja Loka je eno najlepših tisočletnih mest pri nas z bogato srednjeveško dediščino in zanjo pogosto rečemo, da je mesto muzej," je povedal Štukl. Žitje in bitje srednjeveške Škofje Loke je predstavil tudi s predmeti, kot so bronasti svečnik v podobi paža s konca 14. stoletja, pečnico z gotskim okraskom iz istega obdobja, keramičnim krožnikom in celo otroškimi igračami, ki zgodbo o neprijaznih srednjeveških gradovih obračajo na glavo.

Podobno kot razstavni prostor domačega Loškega muzeja so s panojem z osnovnimi podatki o muzeju in izbranimi predmeti predstavljeni tudi drugi muzeji.

Kranjsko muzejsko zakladnico je predstavila kustodinja **Marjana Žibert**. Bogato arheološko dediščino zastopa nakit iz groba kranjske kneginje iz 6. stoletja, zanimiva je srednjeveška listina kranjskega župnika, iz etnološke zbirke prihaja poslika krstna zibka iz Bohinja, tako imenovana "rojevnca", na ogled pa so še osnutek Prešernovega spomenika kiparja Ivana Zajca, ki stoji v Ljubljani, Dolinarjeva plastika in Iskrin telefonski aparat ETA 85, oblikovalski dosežek Davorina Savnika.

Jeseničani so zgodbo spletli okrog skrinj in skrinjic, ki jih imajo v zbirki. "Vanje običajno shranjujemo tisto, kar nam je dragoceno," je povedala kustodinja **Zdenka Torkar Tahir**. "Zaskarca" je posoda za hrambo zaseke, železna blagajna za največje dragocenosti, z veliko potovalno skrinjo se potuje v Ameriko, s spominsko šatuljo so misli ruskega vojnega ujetnika potovale domov, v škatli z naslovom Moje gore pa je shranjena gorniška zgodovina planinke Minke Mali.

Kamničani predstavljajo predmete, ki govorijo o življenju in znanju tamkajšnjih prebivalcev nekoč in danes. "Slika Mihe Maleša sodi v bogato, več kot 2600 del obsežno zapuščino Mihe Maleša, ki jo je slednji podaril našemu muzeju," je povedala kustodinja **Saša Bučan** in predstavila druge eksponate od antičnega ključa iz Suhadol, hišnega oltarja iz lesa, umetelno izdelanega pečatnika do stolne mizice znanega arhitekta Vlasta Kopača.

Radovljičani predstavljajo svoj ponos, panjske končnice. "Te so vsekakor posebnost slovenskega čebelarstva. Tokrat pa predstavljamo tri značilne motive: sveto družino, lovski motiv in ples," razlaga kustosinja **Ida Gnilšak**, njena kolegica iz Kovaškega muzeja v Kropi **Saša Florjančič** pa je predstavila tamkajšnjo kovaško dediščino s tremi izdelki, tako imenovanim Bertoncljevim poročnim svečnikom, vazo, ki jo je izdelal graver in cizeler Janez Gašperšič in pepelnik z živalsko ornamentiko. Tržiški muzej je na razstavo popeljal kustos **Aljaž Pogačnik**. "Rdeča nit naše predstavitve je obrt. Ta je bila v Tržiču pred sto in več leti zelo razvita." Tako si lahko ogledamo "zajca", sto trideset let star pripomoček za sezuvanje škornjev, iz istega časa težak okovan čevelj kvedrovec, usnjarsko tehtnico ter tiskarski motel za ročno barvanje kotenin in varnostni žig s podobo slona iz obrata BPT.

Razstava, ki si jo v maju lahko privoščimo v Galeriji Ivana Groharja v Škofji Loki, v juniju bo na ogled v Galeriji Prešernove hiše v Kranju, nato pa bo potovala še po razstaviščih drugih v skupnem projektu sodelujočih muzejev, je sicer le majhen vpogled v bogato zakladnico gorenjskih muzejev, na vsak način pa pozitiven korak k njihovi promociji doma, z gostovanji pa najbrž tudi drugod po Sloveniji in v tujini.

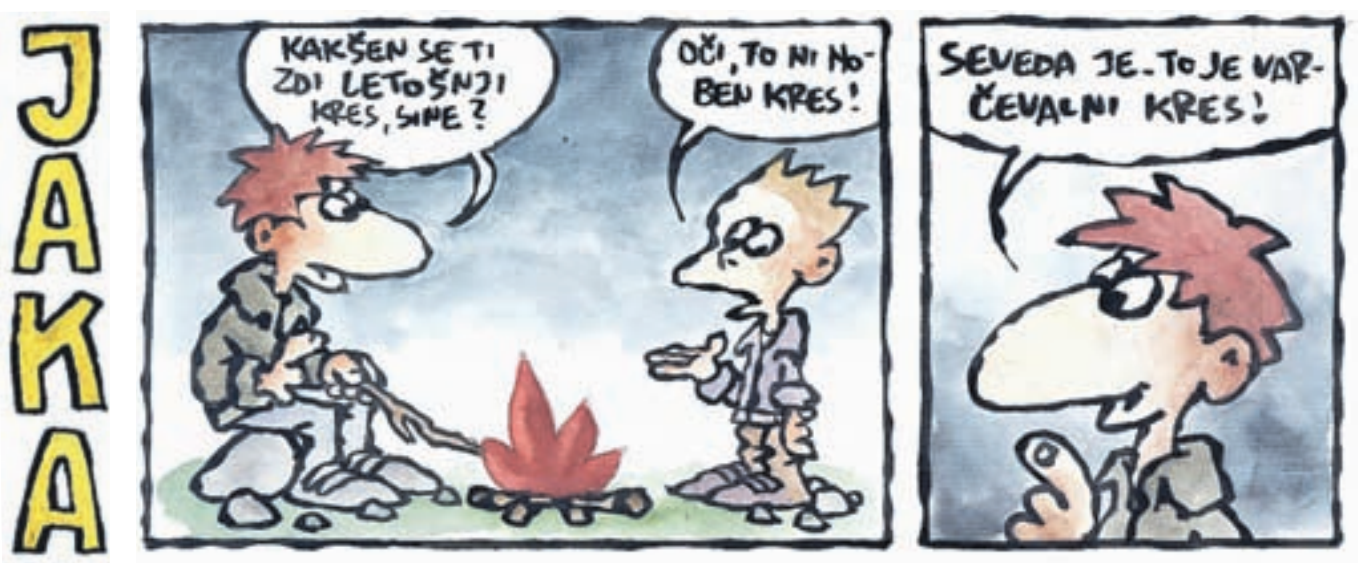

LJUBLJANA

Jubilejni koncert Gimnazije Kranj

V ponedeljek, 7. maja, ob 19.30 bo v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani že tradicionalni Veliki spomladanski koncert Gimnazije Kranj 2012. Koncert bo jubilejni dvajseti, zato bodo na njem izvajali izbor najboljših skladb iz preteklih let. Pelo in igralo se bo glasbo iz filmov, legendarne rokovske simfonične balade, najlepše valčke, pelo v ritmih sambe in bossa nove, podoživeli bomo Avsenikovo simfonično glasbo, se zabavali z Gardelom, Kekcem, peli znane melodije Gershwina in prisluhnili Pucciniju. Tudi letos vabijo Simfonični orkester pod vodstvom dirigenta Nejca Bečana in Združeni zbori Gimnazije Kranj z dirigentom Primožem Kerštanjem. Skupaj bo skoraj dvesto nastopajočih. Ker je zanimanje za koncert veliko, glavni koncert je tako rekoč razprodan, so tokrat pripravili tudi matinejni koncert, ki se bo začel ob 17.30 in bo trajal eno uro. Vstopnice zanj so v prodaji na blagajni Cankarjevega doma in v tajništvu Gimnazije Kranj: tel. 04/238 14 00, vsak delavnik med 7. in 14. uro, informacije pa dobite tudi po elektronski pošti gimnazija.koncert@gmail.com. **I. K.**

ŠENČUR

Šenčurski pejsaži

Pod tem naslovom predstavlja domačin **Franci Erzin** v Muzeju Občine Šenčur izbor 29 barvnih fotografij, ki jih je posnel lani in letos v krompirjevi deželi. Zato ne preseneča, da naslovnico razstavnega kataloga krasi posnetek cvetočega krompirjevega polja s silhueto Šenčurja v ozadju, na zadnji strani pa sta ujeta koloradska hrošča med ljubeznijo na krompirjevem listu. Pisec besedila **Štefan Remic** je ob predstavitvi avtorja na odprtju razstave ocenil, da imajo vsa Erzinova dela estetsko in umetniško vrednost, obiskovalec pa lahko najde sebi všečen motiv med posnetki krajine, vaških znamenitosti, flore in favne ter naravnih pojavov. Razstavo, ki bo na ogled do 13. maja, je odprl šenčurski župan **Miro Kozelj,** kulturni spored pa so sestavili **Jurjevi godci,** tenorist **Marjan Marušič** in recitatorka **Mirjana Čemažar. S. S.**

NAGRADNA KRIŽANKA

GG | HIŠA KULTURE | www.gorenjskiglas.si

Slikarski klub Škofja Loka se predstavi

Rišem, slikam, malam:

- ker mi je to v veselje; Marta
- ker se umaknem v svoj svet; Ivanka
- ker uživam v barvah, v naravi; Ana
- rada raziskujem; Mira, Zdravko
- ker mi je to v izziv; Minča
- ker smo kot ena slikarska družina; Franc
- ker začutim samega sebe; Marko
- ker mi polepša in izpolni dan; Marija
- da si ohladim živce; Urša

Usmerja, svetuje, kritizira in pohvali jih akademska slikarka Agata Pavlovec.
Odprtje razstave bo v sredo, 9. maja, ob 18. uri v avli Gorenjskega glasa.

Sodeloval bo tudi Škofjeloški oktet pod vodstvom Andreja Žagarja.

Vabljeni na ogled, kratek kulturni program, predstavitev umetnikov in kramljanje z njimi. Vstop je prost.

Gorenjski Glas

Nagrade: 3 x bon v vrednosti 10 EUR za pranje avtomobila v Ročni avtopralnici Lavi d.o.o. v Kranju

Rešitve križanke pošljite na dopisnicah do srede, 16. maja 2012, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo.

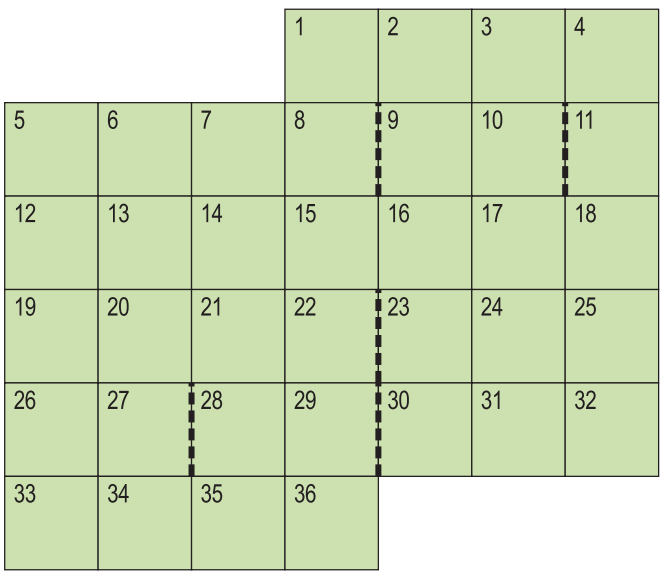

SESTAVIL: F. KALAN
ZRUŠENA GMOTA SNOVI
Z VARJENJEM DOBLJENA SNOV
RUSJANOVO LETALO
STENA
DAROVALEC
OTIPANJE
DVOROČNA SEKIRA
LOJZE HERZOG
AMERIŠKI IGRALEC (RYAN)
ITA. IGRALKA (MONICA)
KOSTUMOGRAFINJA VOGELNIK
LIK IZ ROMANA VZHODNO OD RAJA
GORENJSKI GLAS
PONIŽANJE
ALEŠ PAJIČ
JADRANSKI OTOK
NORD. BOŽANSTVA
EVROPSKA PLOVNA REKA
NAŠA IGRALKA (NINA)
NAŠ FILMSKI SNEMALEC (Ž. T.)
NATAŠA LAČEN
RIBJE JAJČECE
PRERIS, POSNETEK

ASTROLOG
RADIJSKA TEHNIKA
DRŽAVNI USLUŽBENEC
ŠTEFAN IVANJKO
BIVŠA AM. TENIŠKA IGRALKA (CHRIS)
MESTO V SRBIJI
ALIRA ATRATO KOSTOLAC SKATOL VALKIRA
SOCIALNI POLOŽAJ
KAREL OŠTIR
PRILOGA ČASNIKA DELO
DALJINA
PRISTAŠI ELEATOV
FIGURA
SPRINTER BOLDON

AMERIŠKI LEGVAN
IME IGRALKE DOR
BRISAČA
REDOVNICA
BALKANSKI PLES
ČARLI NOVAK
IGRALEC ŠUGMAN
NAŠA VOKALNA GLASBENA SKUPINA

24
10
RDEČ VRTNI PRIDELEK
ŽENSKA, KI OPAZUJE / JEGULJI PODOBNA RIBA
13
4
NATANČEN VZOREC MERE / IGRALEC BURTON
22
17
VINOGRADNIK / DIRIGENT FIRŠT
ROBERT LOGGIA / ODPRTA POŠKODBA
STROJ, NAPRAVA / RITINA
PEVKA REDŽEPOVA
ASTROLOGINJA MALUS
IGRALKA LOLLOBRIGIDA
VETRNI JOPIČ / FILM Z ITO RINO V GL. VLOGI
18
ORIENTALSKA PREPROGA / LASTOVKA
26
STAR IZRAZ ZA VRV / KIRETACIJA
POLITIČARKA PERON
8
DREVORED
RATAR
ZASLON / DEDALOV SIN
TVOREC, PISEC
MATEMATIK / TIM ROBBINS
IME PISATELJICE MIHELIČ / POHORSKI GRANIT
KUHINJSKA POSODA
OTOŠKA DRŽ. V SR. AMERIKI / JEZERO V ETIOPIJI
ATLANTSKI VOJAŠKI PAKT
SMEŠNICA / NETILNO SREDSTVO
ŠPANSKI OTOK
32
ŠTRAJKAR / KEMIJSKA SPOJINA
12
PRASKA, ODRGNINA / CITAT
28
ELIZABETH TAYLOR / BRZICE NA FINSKEM
31
16
FENIČANSKA BOGINJA / OPERA S. RAHMANINOVA
11
FILOZOFSKA BIT
ENAKA VOKALA
ŠPANSKI POLOTOK
JUŽNOAMERIŠKI PTIČ / JAKOB ALJAŽ
GALERIJA V LONDONU / KEMIJSKA SPOJINA
MORSKI SESALEC / OBROK PLAČILA
POMLADNI MESEC / AMERIŠKI KOMIK (J. C.)
2
30
DEL OBLAČILA ZA ROKO
27
IZJEDANJE MORSKE OBALE
25
9
POTOVANJE ZA ZABAVO
GLAVNO MESTO EGIPTA
EKVINOKCIJ
IME IN PRIIMEK AMERIŠKE PEVKE (T. T.)
MOTIV ALI PREDMET UMETNOSTI
REKA V NEMČIJI
ANALIZATOR / VODNIK SPLAVA
36
MESTO V SEVERNI ITALIJI
SUROV MUČITELJ / VEDENJE, RAVNANJE
15
NOBELIJ
STAR IZRAZ ZA SOVRAŠTVO / ANTIČNO RAČUNALO
UMETNA VOLNA
ŠPANIJA (ORIGINAL)
33
19
MESTO V KOLUMBIJI / OTILIJA
14
6
CIMA, BRST
LESENO PIHALO / PEVEC PLESTENJAK
5
ERBIJ / REKA V ŠVICI, AARE
ŠTORKLJI PODOBNA MOČVIRSKA PTICA
PARADIŽ, NEBESA / AREAL
REKA V KOLUMBIJI / MODEL VOZILA RENAULT
NORDIJSKA BOŽANSKA DEVICA / KEM. ELEMENT (Y)
23
OPICA Z OTOKA BORNEA
MODEL VOZILA OPEL
20
ANETOV ROMAN
3
PESNICA MUSER / MUSLIMANSKI BOG
OTOČJE V ALEUTIH
MI, VI, ?
TENISAČ KORDA / SEČNJA
ANGLEŠKI PESNIK (THOMAS) / DIH
OLIVER STONE / HUMORISTKA PUTRIH
1
OSLOV VODIČ / ROY ORBISON
DVOJINA / VILKO UKMAR
34
JADRANSKI OTOK / VILI RESNIK
21
7
NAŠ PISATELJ (I. T.)
TEKOČ OBROK PRI KOSILU
35
JED, ŽIVILO
29

www.gorenjskiglas.si

DRUŽABNA KRONIKA

GLASBA IN LEPOTA NA KUPU

Ponavadi gredo na lepotnih izborih glasba, vezna beseda in lepa dekleta z roko v roki. Tokrat se je vse zvrstilo v enem vikendu.

Alenka Brun

V Športni dvorani v Šenčurju je bila že tretjič zapored narodnozabavna prireditev **Po domače pod Jurjevim klobukom.** Kot vsako leto je bil tudi letos pester glasbeni program glavni krivec, da se je v dvorani zbralo lepo število obiskovalcev. Nastopili so **ansambel Franca Miheliča**, priljubljena pevka **Tanja Žagar**, **ansambel Igor in zlati zvoki**, ki bodo 20. obletnico delovanja praznovali 15. junija letos v Letnem gledališču Studenec pri Domžalah, pa skupina **Gadi**, ki jo sestavljajo trije postavni mladci, dolenjski ansambel **Biseri**, **Zarja** in **Otroška folklorna skupina DPM Šenčur Vrtavke.** Za vezno besedo je skrbela **Saša Pivk Avsec.** Prav takrat pa je v Športni dvorani Trata pri Škofji Loki prvič potekal **1. Raki - Coct Fest.** Vsako leto namreč ogromno Slovencev roma v Gučo, delček tega razpoloženja so poskušali tisti večer v Škofji Loki pričarati velenjski trubači **Fešta Bend.** Dvanajstčlanska zasedba iz Velenja razveseljuje in spravlja na noge občinstvo s skladbami iz naše nekdanje skupne države, ima bogat repertoar rock'n'rolla, obvlada pa tudi legendarne slovenske pesmi. Zanimivo je, da je večina članov akademsko izobraženih, druži pa jih ljubezen do dobre glasbe. Na slovenski glasbeni sceni obstajajo od leta 2006.

Tovrsten večer je v Loki poskusno uspel, bi lahko rekli, ker smo nekako prepričani, da ko bodo organizatorji pravili prireditev drugič, bo zanimanje zanjo večje. In posledično bo seveda tudi več obiskovalcev.

Srbsko lepotico, ljubljenko rumenega tiska in pevko **Ano Nikolić** pa so v kranjskem Planetu Tuš na odru pozdravili številni oboževalci. Čakanje na njen nastop je bilo podobno kot povsod: daljše od običajnega, zamujanje pa je že del koncertne folklore. In če so tokrat bolj prišli na račun moški, potem se ženski večer obeta konec tega tedna, ko bo Planet gostil prvi predizbor za **mistra Slovenije 2012.** V Kranju boste dekleta in žene lahko od 21 kandidatov spremljale predstavitev sedmih, navijale pa za svojega Gorenjca, saj **Janez Konda** prihaja iz Lesc, **Medard Petrič** pa iz Kranja.

Konec aprila pa smo Slovenci dobili še miss **športa Slovenije 2012.** Naziv in lenta sta šli v roke ljubljanski gimnazijki, osemnajstletni **Urški Klavs.** Njena prva spremljevalka je postala leto dni mlajša Vrhničanka **Anja Antič**, druga spremljevalka pa 22-letna Kamničanka **Teja Jeglič**, ki je prejela še lento za miss fotogeničnosti.

Foto: Matic Zorman

Ansambel Franca Miheliča skupaj z ansamblom Zarja v zaodrju že tretje prireditve Po domače pod Jurjevim Klobukom

Včasih smo se Tanje Žagar spominjali po njeni rdeče beli oblekici, v Šenčurju pa se je odela v drugačne, bolj 'bleščeče' barve, kjer je prevladovala črna. / Foto: Matic Zorman

Foto: Matic Zorman

Ansambel Biseri je tudi nastopil v Šenčurju. Je pa v aprilu na festivalu Slovenska polka in valček prejel nagrado za najboljše besedilo skladbe Fejst bukova generacija.

Foto: Matic Zorman

Velenjski trubači imajo zelo bogat repertoar skladb.

Srbska pevka Ana Nikolić / Foto: Matic Zorman

VRTIMO GLOBUS

Izganjalka vampirjev pričakuje drugega otroka

Sarah Michelle Gellar (35) bo drugič postala mamica. Igralka, ki je zaigrala v nanizanki Izganjalka vampirjev, in njen mož **Freddie Prinze Jr.** (36) sta navdušena ob veseli novici, poročajo pri reviji People. Par, ki se je poročil leta 2002, ima že dveletno hčerko **Charlote Grace,** na katero sta čakala dolgih sedem let. "Oba obožujeta svojo hčerkico bolj kot karkoli na svetu," je povedal vir, ki je paru blizu.

Lindsey Lohan v koži Elizabeth Taylor

Problematična igralka **Lindsey Lohan** (25) je podpisala pogodbo za filmsko vlogo, v kateri bo upodobila legendarno Elizabeth Taylor. Lindsey je čutila povezanost z legendarno igralko že pri devetnajstih, ko je filmsko ikono upodobila na naslovnici in straneh revije Interview. Za zdaj več o snemanju filma Elizabeth & Richard: A Love Story ni znano, mnogi pa se sprašujejo, kdo bo zaigral Richarda Burtona.

Končno bo postala mama

Priljubljena televizijska voditeljica **Giuliana Rančič** (37), ki je dobila borbo z rakom na prsih, pričakuje svojega prvega otroka, ki ga bo donosila nadomestna mati. Rančičeva, ki si je dolgo časa prizadevala zanositi, je v nekem intervjuju povedala, da se bo dojenček rodil septembra, spola pa še ni želela izdati.

Miss universe le za nekaj dni

Sredi aprila je v Santo Domingu potekal lepotni izbor za miss Universe, kjer so za najlepšo okronali petindvajsetletno **Carlino Duran** iz Dominikanske republike. Laskavi naslov se ji je hitro izmuznil iz rok, ko so organizatorji tekmovanja po le nekaj dneh ugotovili, da je Duranova poročena. Pravila namreč določajo, da morajo biti vse kandidatke neporočene.

Dvaindvajsetletna Kamničanka Teja Jeglič je že znan obraz slovenskih modnih dogodkov. Dekle se je tokrat preizkusilo na izboru, kjer so jo izbrali za najbolj fotogenično, med najlepšimi tremi pa je osvojila letošnji 'bron' za miss športa Slovenije. / Foto: Zaklop

Vonja se plesen

Suzana P. Kovačič

Naklo - Na zadnji seji občinskega sveta je **Nikolina Rozman** opozorila, da se veliko staršev pritožuje, da imajo oblačila otrok, ki obiskujejo vrtec Rožle, vonj po plesni, vzgojiteljice pa ne upajo premakniti omar zaradi dotrajanosti. "Naj se odstrani zidna plesen do septembra, ker otroci v tak vrtec ne morejo hoditi," je poudarila Rozmanova. Stavba, v kateri domuje vrtec, ni bila namensko grajena za vrtec, dejansko pa je potrebna prenove, je pred dnevi potrdila tudi **Gabrijela Masten**, pomočnica ravnatelja Osnovne šole Naklo, znotraj katere deluje vrtec Rožle. Dodala je še, da na problem opozarjajo že leta. Posebej problematičen je pritlični del stavbe. Skozi okna piha, zato pozimi vzgojiteljice okna podlagajo. Nekatere omare so tako dotrajane, da jih ne upajo več premakniti, iz nekaterih so morali zaradi vonja in vlage odstraniti plišaste igrače. Vonj po zidni vlagi je najbolj očiten ob ponedeljkih zjutraj, ko so prostori nekaj dni prazni. Vzgojiteljice problem za silo rešujejo s pogostim prezračevanjem, sprehodi, igro na zunanjem igrišču. Stavba je občinska, občina je nekaj denarja vložila v opremo za prvo starostno skupino, tudi v nakup nekaj novih miz in stolov ter del garderobe. Vrtec Rožle letos obiskuje 109 otrok v vseh starostnih skupinah. Župan **Marko Mravlja** je na seji občinskega sveta zagotovil, da si bo stanje ogledal,

Oprema je večinoma dotrajana.

Nikolina Rozman pa je še dodala, da so starši premalo informirani o predvideni gradnjo novega vrtca. Direktorica občinske uprave **Silvana Markič** je dodala, da so za stavbo oddali vlogo za pridobitev evropskih sredstev za investicijsko vzdrževalna dela v kleti in pritličju: "Stavbo bo treba vzdrževati tudi potem, ko se bo vrtec preselil na novo lokacijo. Stavbo bomo potem namenili za neinstitucionalno izobraževanje."

HALO - HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrtka do 11.00 ure! Cena oglasov in ponudb v tej rubriki je izredno ugodna.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat.

PRIREDITVE

Praznovanje dneva upokojenca

Preddvor - Društvo upokojencev Preddvor vabi svoje člane in članice na praznovanje dneva upokojenca, ki bo v soboto, 5. maja, s pričetkom ob 16. uri v prostorih Doma KS na Zgornji Beli.

Tradicionalna Florjanova procesija

Tržič - V petek, 4. maja, ob 16. uri bo potekala tradicionalna Florjanova procesija v organizaciji Prostovoljnega gasilskega društva Tržič. Procesija bo potekala po ulicah: Balos, Trg svobode, Partizanska ulica in zaključek na Cerkveni ulici.

Ribiško tekmovanje

Tržič - Območno Združenje veteranov vojne za Slovenijo Tržič vabi svoje člane, da se udeležijo ribiškega tekmovanja, ki bo potekalo v soboto, 5. maja, s pričetkom ob 9. uri na ribnikih Ribiške družine Tržič v Žejah. Prijave bodo sprejemali na dan tekmovanja med 9. in 9.30 na lokaciji tekmovanja.

O kanjonu Zarica

Kranj - Predstavitev kanjona ob izidu knjige Zarta ali Zarica in razstavi Zavoda RS za varstvo narave - v pogovoru s fotografom Jurijem Kurillom, z arheologom Milanom Sagadinom in drugimi gosti bo v četrtek, 3. maja, ob 19.30 v Mestni knjižnici Kranj.

Za otroke v knjižnicah

Jesenice - V četrtek, 3. maja, bo ura pravljic ob 17. uri.

Hrušica - V četrtek, 3. maja, bo ustvarjalna delavnica od 16. do 17.30.

Kranj - Ustvarjalne delavnice Čarobni prsti - Ustvarjanje na 100 in 1 način z mentorico Špelo Košir je v Mestni knjižnici Kranj vsak ponedeljek in četrtek od 17. do 19. ure.

MojeDelo.com
Izberi prihodnost

MOJE DELO, spletni marketing, d.o.o., Litostrojska c. 44c, 1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSLITVENIH OGLASOV (300 - 500)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Vodja kontrole / prodajni serviser m/ž (eno delovno mesto) (Jesenice)
V družbi Elektrode Jesenice, d. o. o., želimo za področje dela vodja kontrole in prodajni serviser zaposliti: inženirja ali tehnika metalurške ali strojne smeri, z najmanj tremi leti delovnih izkušenj, dobrim znanjem varjenja, potrjenim z atesti, dobrim znanjem nemščine in angleščine. Elektrode Jesenice, d. o. o., Cesta železarjev 8, 4270 Jesenice. Prijave zbiramo do 08. 05. 2012. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Kuhar/picopek in natakar m/ž (Mengeš)
Zaposlimo samostojnega kuharja/picopeka in natakarja m/ž v gostilni in piceriji Pavovec v Mengšu. Nudimo zaposlitev za določen čas, z možnostjo podaljšanja ali pogodbeno zaposlitev, zanimivo in dinamično delo, delo v prijaznem in angažiranem kolektivu. Gostinske storitve, Anita Hrastnik, s. p., Dobruša 1a, 1217 Vodice. Prijave zbiramo do 25. 05. 2012. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Organizator direktne prodaje m/ž (Slovenj Gradec, teren - različne regije Slovenije)
Pogoji: izkušnje v direktni prodaji; komunikativnost in urejenost; obvladovanje veščin vodenja ljudi, prodajnih razgovorov, telefonske komunikacije; najmanj srednješolska izobrazba; pasivno znanje angleškega in srbohrvaškega jezika; vozniški izpit kategorije B; lastno osebno vozilo. Zepter Slovenica, d. o. o., Pohorska cesta 12, 2380 Slovenj Gradec. Prijave zbiramo do 24. 05. 2012. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec/Prodajalka (dve delovni mesti) (Slovenski trg 4, Kranj)
Svetovanje in prodaja različnih izdelkov za ustvarjalno preživljanje prostega časa (modelirne mase, barve, materiali za izdelavo nakita, ...) ANTUS, d. o. o., Jesenice, Breznica 41, 4274 Žirovnica. Prijave zbiramo do 11. 05. 2012. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Poslovodja/Poslovodkinja (Slovenski trg 4, Kranj)
Vodenje maloprodajne enote, svetovanje in prodaja različnih izdelkov za ustvarjalno preživljanje prostega časa (modelirne mase, barve, materiali za izdelavo nakita ...) ANTUS, d. o. o., Jesenice, Breznica 41, 4274 Žirovnica. Prijave zbiramo do 11. 05. 2012. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Regionalni predstavnik m/ž (v regiji bivanja)
Imate najmanj eno leto delovnih izkušenj na podobnem področju; ste sposobni opravljati več nalog hkrati; imate dobre medosebne in komunikacijske spretnosti; ste vešči uporabe medmrežja; ste dober timski delavec; ste natančni; obvladate uporabo Microsoftovih aplikacij (Excel in Word) Western Safe Alliance, 106 Fenchurch Street , EC3M 5NB London. Prijave zbiramo do 20. 05. 2012. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Nabavnik m/ž (Kranj)
Pričakujemo: visokošolsko strokovno ali univerzitetno izobrazbo ustrezne smeri, tekoče znanje angleščine, izkušnje s področja nabave v elektronski industriji, poznavanje logističnih verig, smisel za spremljanje kakovosti, razvite pogajalske sposobnosti, zaželene reference o sodelovanju z dobavitelji z vzhodnih trgov, prednost imajo kandidati s poznavanjem načrtovanja elektronskih vezij. Iskratel, d. o. o., Ljubljanska cesta 24a, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 17. 05. 2012. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Zobozdravnik / Zobozdravnica (Škofja Loka)
Pričakujemo VII. stopnjo ustrezne izobrazbe, strokovni izpit, veljavno licenco Zdr. zbornice Slovenije, zaželeno je znanje tujih jezikov (angleščina ali nemščina), strokovno in predano delo kandidata-tke. Nudimo delo v urejenem, modernem in sproščenem delovnem okolju, delo z uigrano in strokovno ekipo. Delovno razmerje za nedoločen čas po uspešno prestani 9-mesečni poskusni dobi. RAN, d. o. o., Stara cesta 10, 4220 Škofja Loka. Prijave zbiramo do 18. 05. 2012. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prometnik - Disponent m/ž (Medvode)
Iščemo osebo za timsko delo v pisarni z znanjem nemškega, angleškega in po možnosti italijanskega jezika. Delo v logistiki - transportu. Nudimo redno zaposlitev, delo v prijaznem in timsko naravnanem kolektivu, prijetno delovno okolje, zanimivo in razgibano delo. Univerzalna Logistika, d. o. o., Zbilje 4.c, 1215 Medvode. Prijave zbiramo do 17. 05. 2012. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Agent/komercialist m/ž - si rad v zmagovalni ekipi? (v domačem kraju in okolici)
Če te zanimata hitra osebna in poslovna rast ter priložnost, nas kontaktiraj! Distribucija nemške multinacionalke zaradi širitve išče 3 nove sodelavce(ke). Če želiš biti del hitrega razvoja podjetja pošlji CV ali pokliči za razgovor. Prijave samo še ta teden. ANTEROS INT, d. o. o., Poslovna cona A 2, 4208 ŠENČUR. Prijave zbiramo do 16. 05. 2012. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

SPS Programer/SIMATIC S7 m/ž (Slovenija ali tujina)
Od kandidatov pričakujemo: strokovno izobrazbo elektro smeri V. ali VI. stopnje; samostojnost, samoiniciativnost, zanesljivost; pripravljenost za nadaljnje izobraževanje in strokovno usposabljanje; obvezno znanje nemškega jezika; delovne izkušnje na področju krmilne tehnike in automatizacije. ELT Bako Industrieanlagenmontage, Hauptstrasse 27a, D-85376 Giggenhausen. Prijave zbiramo do 16. 05. 2012. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

IZLETI

Turnokolesarski izlet na Kobariški Stol

Žirovnica - Planinsko društvo Žirovnica prireja v soboto, 5. maja, turnokolesarski izlet na Kobariški Stol. Pot bo potekala iz doline Učje prek razglednega grebena v dolino Nadiže in v Kobarid. Možen bo tudi peš vzpon na vrh Stola (1673 m). Prijave do četrtka po tel. 041/582 115.

V naravni park Žumberak

Kranj - Planinsko društvo Iskra Kranj vabi člane in druge planince v soboto, 12. maja, na planinski izlet v naravni park Žumberak v Samoborskem pogorju. Hoje bo skupno za okrog 6 do 7 ur. Prijave in dodatne informacije pri vodnikih: Tatjana Cvetko, tel. 051/603 475, tatjana.cvetko@gmail.com; Milan Čelik, tel. 031/418146, milan.celik@gmail.com.

Popoldansko kopanje z večerjo

Tržič - Društvo invalidov Tržič vabi na popoldansko kopanje in večerjo v Termah Snovik v petek, 4. maja. Za prijave in podrobnejše informacije lahko pokličete na številko 04/596 34 02 ali pišete na elektronski naslov di.trzic@gmail.com.

Na Mestni vrh

Preddvor - Planinska sekcija Preddvor vabi svoje člane na planinski izlet na Mestni vrh in kočo pri Jelenovem studencu na Stojni. Izlet bo 12. maja, prijave in dodatne informacije pa lahko dobite po tel.: 040/260 930 - planinski vodnik Janez Planinc.

Na Blegoš

Kranj - Planinci kranjskih upokojencev vabijo v nedeljo, 13. maja, na pohod na 1562 metrov visok Blegoš. Hoje bo za štiri ure in pol, tura je zmerno težka. Prijave sprejemajo v društveni pisarni do petka, 11. maja.

Čaven-Kucelj

Kranj - Planinci kranjskih upokojencev vabijo v četrtek, 17. maja, na pohod Čaven-Kucelj (1237 m). Predvideno je od tri ure in pol do štiri ure hoje, pot pa ni zahtevna. Prijave sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 14. maja.

OBVESTILA

Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov

Škofja Loka - Občina Škofja Loka ter Razvojna agencija Sora vas v soboto, 5. maja, vabita na Tržnico kmetijskih pridelkov in izdelkov, ki bo potekala v Škofji Loki na Mestnem trgu od 8. do 12. ure.

Vikend odprtih vrat Hotela Bor

Preddvor - Hotel Bor vabi na vikend odprtih vrat, v soboto, 5., in nedeljo, 6. maja, ki ga skupaj organizirata Hotel Bor in Športno društvo Fitko. Med drugim se boste brezplačno lahko preizkusili v tenisu in odbojki na mivki, si ogledali nastop folklorne skupine in šrango, pripravljen pa je tudi program za otroke.

Šola za boljši vid

Pristava pri Tržiču - Društvo hipnoterapevtov Slovenije organizira delavnico z naslovom Šola za boljši vid. Šolanja se lahko udeležite v petek, 4. maja, ob 18. uri na naslovu Pot na polje 8 v Pristavi.

Kegljanje

Tržič - V soboto, 5. maja, bo potekalo tekmovanje v kegljanju od 12. do 20. ure na Kegljišču v Tržiču. Tekmovalo se bo v ženski in moški konkurenci 120 lučajev mešano. Prijavite se lahko od četrtka, 3. maja, na Kegljišču v Tržiču.

Tečaj letnega gorništva za zahtevnejše ture

Tržič - Vodniški odsek Planinskega društva Tržič organizira 5. in 6. maja dvodnevni tečaj letnega gorništva za zahtevnejše ture. Zbor udeležencev je v soboto, 5. maja, ob 12. uri na Ljubelju, od koder se bodo vzpeli do Doma na Zelenici.

RAZSTAVE

Razstavljajo tržiški likovniki

Tržič - Območna izpostava JSKD in Kulturno društvo tržiških likovnikov vabita na odprtje in ogled prve območne pregledne razstave tržiških likovnikov v petek, 4. maja, ob 19. uri v galeriji Paviljona NOB v Tržiču.

ODDAJA MALIH OGLASOV in ZAHVAL MED PRAZNIKI:

Male oglase in zahvale oziroma osmrtnice sprejemamo za objavo v petek, 4. 5., do ponedeljka, 30. 4., do 14. ure.

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelj
RADIO SORA
Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si

Radio Triglav®
RADIO TRIGLAV JESENICE, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, JESENICE
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Prisluhnite nam - polepšali vam bomo dan.
TELE SAT TELE TV 91,0 MHz
TURISTIČNI RADIO POTEPUH
TURISTIČNI RADIO POTEPUH, d. o. o., POT NA LISCE 4, BLED
www.potepuh.com

Avtor Marjan Kogelnik aktinidijo uspešno goji že vrsto let in s tem dokazuje, da ta vedno bolj priljubljena rastlina lahko uspeva in bogato rodi tudi pri nas. S pomočjo jasnih navodil iz knjižice s 64 stranmi boste jeseni že lahko obirali domače in zdrave kivije, ki so odličen vir vitamina C. Izvedeli boste vse o izvoru rastline, gojitvenih oblikah, vzgoji trsa, ne manjkajo niti kuharski recepti in recepti za uporabo v kozmetiki.

www.gorenjskiglas.si

Redna cena knjižice je 14,90 EUR. Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **12 EUR** + poštnina.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Mali oglasi
tel.: 201 42 47
fax: 201 42 13
e-mail: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek - v sredo do 14.00 in za objavo v torek do petka do 14.00**! Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16., sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

ODDAM

DELNO opremljeno, mansardno stanovanje med Bledom in Bohinjem, 45 m2, ugodno oddam, ☎ 04/57-47-480, 041/798-903
12001899

2-SOBNO 65 m2 veliko stanovanje v pritličju stanovanske hiše v Stražišču, z vsemi svojimi priključki, cena po dogovoru, ☎ 031/312-311
12001872

DVOSOBNO stanovanje na Jesenicah, 56 m2, 1. nadstropje, vseljivo takoj, zraven železniške postaje, cena po dogovoru, ☎ 04/23-23-004, 041/465-453, 041/469-556
12001921

HIŠE

PRODAM

PRILOŽNOST; v Lescah, nekaj korakov od centra prodamo novo kvalitetno nedograjeno hišo z 2 ločenima vhodoma. Možnost mirne poslovne dejavnosti ali starši z otroki, parcela 460 m2, hiša 190 + 55 m2, ugodno, ☎ 051/623-835
12001911

POSLOVNI PROSTORI

PRODAM

POSLOVNI prostor 260 m2, zemljišče 560 m2, s stroji ali brez, ☎ 040/641-188
12001916

K3KERN d.o.o.
NEPREMIČNINE
Maistrov trg 12, 4000 Kranj
Tel. 04/202 13 53, 202 25 66
GSM 051/320 700, Email: info@k3-kern.si

FESST d.o.o., Koroška c. 2, Kranj
Nudimo vse vrste posojil, ugodne obresti
04/236-73-75

ODDAM

POSLOVNE PROSTORE v IOC na Savski cesti v Kranju (bivša Trenča), velikosti od 160 do 550 m2, cena 2.95 EUR/m2 najema, ☎ 041/426-898
12001103

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

CITROËN C-8, letnik 2004, 130 KM 2.2 HDI, 6 sedežev, registriran do 4/2013, potrjena servisna knjiga, strešne sani, odlično ohranjen, ☎ 031/611-211, Tomo
12001429

LADA Niva 1.7, 4x4, l. 2010, odlično ohranjen, bele barve, ugodno, ☎ 041/723-812
12001931

VW Golf 1.3, letnik 1991, reg. do 2/2013, dobro ohranjen, ☎ 041/316-617
12001919

KUPIM

OSEBNI avto s klimo, ohranjen, ☎ 031/307-057
12001930

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

NOVO special cerado za sred. avto 50 % ceneje, 100 % zaščita toče, ☎ 031/641-868
12001917

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

VOZILO celo ali poškodovano, lahko tudi z okvaro motorja, od let. 1997 dalje, ☎ 041/638-882, Marjan
12001448

GRADBENI MATERIAL

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

GARAŽNA macesnova vhodna hrastova rabljena vrata in okenska krila , ugodno, ☎ 041/504-662
12001926

KURIVO

PRODAM

DRVA - metrska ali razžagana, možna dostava, ☎ 041/718-019
12001443

BUKOVA drva, cena 55 EUR, mešana drva, cena 40 EUR, možnost razreza in dostave, ☎ 040/338-719
12001444

KVALITETNA bukova ali hrastova drva, možen razrez in dostava, ☎ 041/639-348
12001928

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

LEPO ohranjeno starejše žensko kolo Rog, 25 EUR, ☎ 031/641-868
12001918

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, 14 postaj + 2 x vstajenje Križevega pota, vel. 130 x 100 cm, cena 64.000 EUR, ☎ 040/567-544
12001738

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OTROŠKI JOGI, 60 x 120, rabljen 6 mesecev, kot nov, ugodno + kupcu podarim varovalno ograjico za posteljo, ☎ 041/780-732
12001755

OTROŠKI voziček CHICCO Trio Tour 4 v rdeče sivi barvi, rabljen za enega otroka. Komplet vsebuje: 4-kolesni voziček, košaro, lupinico, zimsko vrečo, dežno pregrinjalo, nahrbtnik, košaro pod vozičkom, ☎ 041/780-732
12001835

OTROŠKO kolo, 5 prestav, 20 col, cena po dogovoru, ☎ 04/58-72-609, 041/608-712
12001914

SEDEŽ za kolo za malčke, modre barve, do 22 kg ter otroško čelado za kolo št. S, ugodno, ☎ 041/780-732
12001757

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

OČALA 50.- EUR ceneje za nove stranke Optike Aleksandra v Qlandiji. Velja ob nakupu korekcijskih očal (okvir, stekla, montaža). Tel. 04/234 234 2, www.optika.si.
12001447

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

SADIKE tise za živo mejo, ☎ 031/309-586
12001913

KMETIJSTVO

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

FREZO Batuje, šir. 1.80 m, z ravnimi noži, 1. lastnik, ☎ 040/828-000
12001924

KOSILNICO BSC 127, ☎ 04/25-51-396, 040/386-505
12001923

NAKLADALNO prikolico SIP 25 in kupim traktorski hidravl. nakladač, ☎ 031/343-177
12001927

SLAMOREZNICO Epple blasius 900S, ☎ 031/356-669
12001922

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

ČB BIKCA, starega 16 mesecev in teličko simentalko staro 5 mesecev, ☎ 040/419-366
12001920

TELETA za nadaljnjo rejo ali zakol, ☎ 051/470-111
12001912

KUPIM

NAJVEČJI odkupovalec živine za izvoz v Sloveniji. Dostava krmil vitaminov TMK Črnci. Smrekca center, d.o.o., Žabnica, ☎ 04/25-51-313
12001722

OSTALO

PRODAM

SENO in slamo v okroglih balah, možna dostava, ☎ 041/675-453
12001929

STAREJŠO stiskalnico za izdelavo butar, ☎ 031/641-868
12001915

ZAPOSLITVE (m/ž)

IŠČEM

IŠČEM DELO - hišniška dela ali urejanje okolice, Škofja Loka in Kranj z okolico, ☎ 051/436-739
12001740

STORITVE

NUDIM

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net
12001445

ADAPTACIJE novogradnje od temelja do strehe. Notranje omete, fasade, kamnite škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, z našim ali vašim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, ☎ 041/222-741
12001408

ADAPTACIJE, novogradnje, notranji ometi, fasade, betonske in kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, z našim ali vašim materialom, Babič Miloš s.p., Hraše 24, Lesce, ☎ 041/622-946
12001592

BELJENJE, glajenje sten, barvanje oken in vrat, barvanje napuščev in fasad, dekorativne omete in antiglivične premaze vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, ☎ 031/392-909
12001925

ČIŠČENJE, razrez cistern, odkup kurilnega olja. Ekoclean, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič, ☎ 041/989-987
12001818

FLORIJANI, d. o. o., C. na Brdo 41, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, ☎ 041/557-871
12001446

IZVAJAMO vsa zaključna gradbena dela - fasade, polaganje keramike, vodovod, pleskanje, knauf ... po zelo ugodnih cenah. Sudir Damjanović, s. p., Gubčeva ul. 4, Kranj, ☎ 030/617-413, 070/999-156
12001449

SANACIJE dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtanje dimnikov, zidava novih in popravili starih dimnikov, dimne obrobe in kape. Novent - Andrej Jordan s.p., Mlinska pot 12. Lj. - Črnuče, ☎ 031/520-603
12001190

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Karkol, d.o.o., Ul. Toma Brejca 14, Kamnik, ☎ 031/720-141
12001442

ZASEBNI STIKI

ŽENITNA posredovalnica Zaupanje za vse starosti., Dolenja vas 85, Prebold, ☎ 031/836-378
12000217

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi

Vincenc Bernik

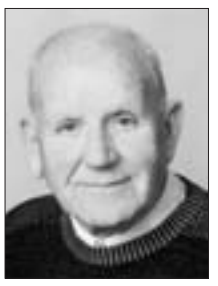

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali in sočustvovali z nami. Hvala za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi g. župniku Selanu za sv. mašo in lepo opravljen pogrebni obred, pevcem, trobentaču in pogrebnemu zavodu Akris. Hvala vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi.

Žalujoči: žena Antonija, sinova Boštjan in Primož z družinama, brata, sestra, svakinji z družinami ter ostalo sorodstvo
Škofja Loka, april 2012

ZAHVALA

Ob izgubi naše mame

Cilke Bajželj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu, prisrčna hvala.

Vsi njeni
Stražišče, april 2012

Spomin ...
Edini,
ki ostane močan nad vsem.

ZAHVALA

Ob slovesu od naše drage

Marijane Zupin

1921 - 2012, roj. Mali iz Tupalič

Mama je ena sama in ko jo izgubimo, čutimo bolečino - hvala za vsak iskren stisk roke in besede sožalja ter spremstvo na njeni poslednji poti. Zahvaljujemo se za podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Predvsem pa hvala vsem, ki ste našo mamo imeli radi in ste ji v življenju karkoli dobrega naredili, ji pomagali in jo obiskovali.
Do mame čutimo globoko hvaležnost za vse delo, skrbi in pomoč ter brezmejno materinsko ljubezen, ki jo je delila otrokoma, vnukom in pravnukoma.

Žalujoči: mož Tone, sin Ciril in hči Anica z družinama

Anketa

Pomen 27. aprila

Samo Lesjak

Na praznik dneva upora proti okupatorju je potekal tradicionalni, 19. pohod prijateljstva in spomina Udin boršt 2012. Udeležence pohoda smo povprašali, kaj jim ta praznik pomeni?

Foto: Gorazd Kavčič

Peter Hkavc, Duplje:

"Praznik predstavlja ohranjanje tradicije NOB, ki nam veliko pomeni. Vsako leto se z družino udeležimo tega pohoda in tudi s tem ohranjamo pozitivne vrednote, ki jih predstavlja ta dan."

Karmen Banfri Sernc, Golnik:

"To je dan, ko se zavemo, da smo Slovenci in da je to naša država in domovina. Trudimo se, da spomine na naše starše - partizane - prenašamo tudi na naslednje generacije."

Adolf Selič, Kokrica:

"Ta praznik je pomemben zato, ker smo na ta dan osamosvojili Slovenijo. Na pohodu sem že devetnajstič, na njem obujam spomine na stare dobre čase, ko sem delal pri maršalu Titu."

Meta Benčič, Visoko:

"Današnji praznični pohod je splet dvojega: po eni strani gre za ohranjanje plemenite tradicije, obenem pa je to priložnost za prijetno druženje in uživanje v čudovitem dnevu."

Vlado Eržen, Kranj:

"Ta praznik simbolizira osvoboditev in tega nam ne more nihče vzeti in izbrisati. Kakorkoli se že nekateri trudijo ta praznik omalovaževati, je to zame še vedno vsega spoštovanja vreden dan."

Umetnost čipke prepletli z bitko

Obogatenim Slovenskim klekljarskim dnevom je uspel velik preboj: v lepem vremenu je samo v soboto, ko so na Dobračevi uprizorili bitko na Rupnikovi liniji, Žiri obiskalo več tisoč radovednežev.

Boštjan Bogataj

Žiri - Šeste Slovenske klekljarske dneve so z veliko slovesnostjo odprli v četrtek zvečer, z njo pa tudi številne razstave. Osrednja, največja in dih jemajoča je razstava klekljarskega društva Cvetke. Klekljarice (in Jože Stanonik mlajši) so jablano okrasile s klekljanimi cvetovi, listi in ptiči. "Na jablani je prek šeststo cvetov in sedemsto listov, tudi 76 popkov, ki jih je Nada Jereb v treh dneh našila na drevo," razloži Marica Albreht, predsednica društva in velika poznavalka, učiteljica in mentorica žirovskega klekljanja. Razstava bo tako kot vse druge na ogled do vključno srede, 2. maja; ali bo tudi ta razstava kot predhodni dve že v maju šla na pot po Sloveniji in morda tudi v tujino, bo pokazal čas.

Zato pa je v tujini že razstavljala 92-letna klekljarica Iva Sobočan, ki tako kot Cvetke v dvorani DPD Svoboda razstavlja edinstveno delo: sožitje slikarske in čipkarske umetnosti. Na razstavi z naslovom Vrnitev se predstavlja z vnukom Urhom Sobočanom, ki živi in ustvarja v Luksemburgu. "Pred leti ga je grizlo domotožje, slikal je svoje pravljice in mi jih pošiljal v klekljanje.

"Večkrat smo se znašli v težkih časih, zato verjamem, da bomo enako zmogli tudi danes. Znova ekonomsko uspešni," je povedal minister Aleš Hojs in se po prikazu sprehodil med vojaki. Na sliki tudi domači župan Janez Žakelj. / Foto: Polona Mlakar Baldasin

Na razstavi prikazujeva naši družini bližnje zgodbe skozi oko slikarja in klekljarice," pove Sobočanova.

Tokratne razstave, ne gre pozabiti niti na rusko klekljarico Svetlano Stepanovo, ki prikazuje delo z biserno čipko, so obiskali tudi številni mladi oziroma več generacij družin. K temu niso pripomogli le ugodni nakupi obutve ali izboljšana kulinarična ponudba Žirov, ampak uprizoritev bojev na Rupnikovi liniji oziroma bitke, ki je nikoli ni bilo. Na njej so se spopadli vojaki Kraljevine Jugoslavije in nemških sil. Prava bitka je potekala 6. aprila 1941, ko so Nemci na Štajerskem napadli Jugoslavijo. Ti so napadalce prvič odbili, v drugem poskusu jim je uspelo.

Če smo na začetku še slišali obiskovalce, da bi lahko malce bolj in več pokalo, so glasne detonacije prestrašile vsakogar med številnim občinstvom. Zanimivo, otroci so uživali, starejši so menili, da brez žrtev ni vojne. Uprizoritev bitke je pripravilo Kulturno umetniško društvo Triglav v sodelovanju s kolegi iz Češke, Slovaške, Nemčije in Italije. Pred začetkom je vse nagovoril obrambni minister Aleš Hojs. Orisal je boje in spremembe mej od leta 1920 do osamosvojitvene vojne ter zaključil, da smo v zadnjih dvajsetih letih prešli v družbo brez meja.

Makedonsko bohinjski večer prijateljstva

Alenka Brun

Bohinjska Bistrica - V sklopu vikenda Kulturnega društva Bohinj ste lahko v petek na odru Kulturnega doma Jožeta Ažmana v Bohinjski Bistrici spremljali makedonske in slovenske plese, v soboto pa se v Kulturnem domu v Stari Fužini udeležili dogodka Pesem združuje, kjer so nastopili mladi bohinjski glasbeniki, ki so razveseljevali z ljudsko, domačo, klasično in zabavno glasbo.

Lani so se člani odrasle folklorne skupine Kulturnega društva Bohinj udeležili 1300 kilometrov oddaljenega Folklornega festivala v Kočanih, v Republiki Makedoniji. Letos pa so jim Makedonci obisk vrnili. Tako so bili tokrat bohinjski folklorniki tisti, ki so gostili makedonske, na bohinjskem odru pa smo jih lahko pozdravili v petek, 27. aprila, na folklornem večeru slovensko-makedonskega prijateljstva, kakor so večer poimenovali organizatorji. Poleg Kočancev so na večeru prijateljstva nastopili še člani jeseniške folklorne skupine Makedonskega kulturnega društva Ilinden, ki so bili z bohinjskimi folkloristi ravno tako na gostovanju v Makedoniji. S svojimi plesi se je publiki predstavil tudi domači KD Bohinj - v uvodu otroška, kasneje pa še odrasla skupina. Po plesno glasbenem delu so v avli kulturnega doma pripravili tudi zakusko, kjer ste lahko spoznali košček makedonske kulinarike.

Foto: Tina Dokl

Povardarje je bil eden izmed spletov makedonskih plesov, ki ga je Folklorni ansambel Kočani predstavil obiskovalcem folklornega večera slovensko makedonskega prijateljstva.

vremenska napoved

Danes bo sončno z občasno zmerno oblačnostjo. Pihal bo jugovzhodnik. Jutri in v sredo bo dopoldne jasno, popoldne pa spremenljivo oblačno s krajevnimi plohami.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PONEDELJEK 10/25°C

TOREK 9/24°C
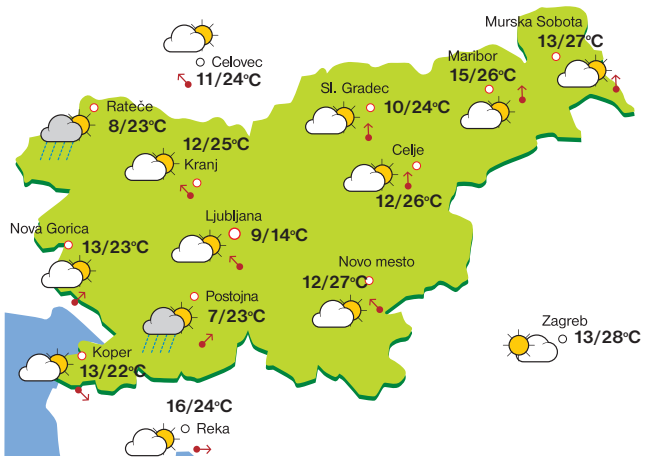
SREDA 9/23°C